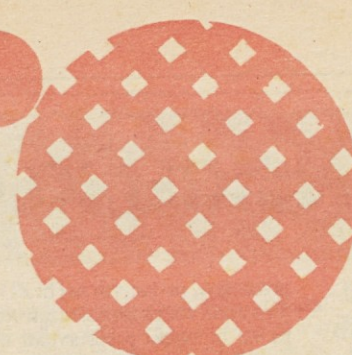

V TEJ ŠTEVILKI PREBERITE:

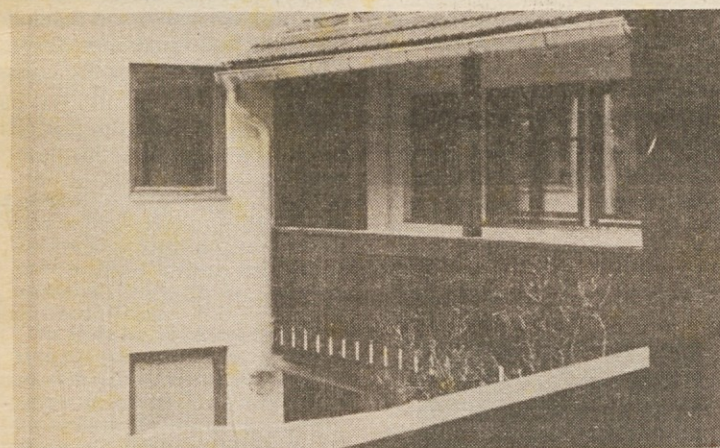
Letos je precej otrok že obdaroval Miklavž s spremstvom, kmalu se mu bo pridružil še božiček, kot zadnji pa se bo letos bolj sramežljivo prikazal še dedek Mráz. Takole se je v Ribnici prvič po mnogih letih pojavil Miklavž, ki so ga v TVD Partizan z enakim navdušenjem sprejeli stari in mladi. (foto Mohar)

Stran 2:
O dogajanjih na skupščinskih zasedanjih. Med vodenjem skupščine od leve proti desni: Branko Košmrli — predsednik ZZD, Franc Mihelič — predsednik skupščine, Benjamin Henigman, Dragica Abrahamsberg — sekretarka skupščine in IS. (foto Mohar)

Stran 3:
Prvi torek v oktobru: »Pro-esticne« demonstracije ob dnevu varnosti otrok v prometu. Ali so kaj zalegle? str. 3 (foto Mohar)

Sporni gank: tisti, ki so pričakovali sožitje med družbenim in zasebnim, so delali račun brez krčmarja. V ospredju še vedno ostanki porušene pregrade. (foto S. H.)

Stran 4—5:
Takšne reči se vračajo po dolgih poteh v pitno vodo. Zakaj in kaj storiti, da se ne bi več?

Stran 6:
Na praznik vseh svetih je velik del Slovenije po večdnem deževju prizadela vodna ujma, katere posledice so bile zlasti v Savinjski dolini katastrofalne. Spet se je izkazala človeška solidarnost. Cela Slovenija je ponudila pomoč najbolj prizadetim. Tudi v Ribnici je upravni odbor SKZ — podružnica Ribnica v sodelovanju z združenim svetom pri M-KZ Ribnica organiziral humano akcijo zbiranja sredstev za poplavljenke. Na sliki je zelo prizadeta kmetija Antona Plesca v vasi Ter v Zgornjesavinjski dolini. Prizadetu kmetu smo izročili 50.000 din solidarnostne pomoči.

POGUMNO V 1991. LETU

Foto Mohar, december 1990

Spoštovani občani!

V letošnjem aprilu so bile pri nas po dolgih desetletjih prve svobodne volitve. Napravili smo pogumni korak, rodila se je demokracija. Nastopil je čas veselja, dolgo časa smo čakali na ta trenutek. Marsikdo je že obupal, da se bo ta želja uresničila. Lahko smo ponosni, da sedaj živimo v demokraciji in jo soustvarjamo. Demokracija pomeni prostost v razmišljanju in delovanju. Ustvarjanje demokracije je proces, ne pa enkratno dejanje. Osnovno izhodišče za naše ustvarjanje demokracije je prepričanje, da moramo trezno, mirno in premišljeno vrednotiti (ne)uspehe in dograjevati tisto, kar je bilo dosedaj dobro in uspešno.

Zgodovina nas uči, da je bilo napravljeno največ napak ravno zaradi nestrpnosti do prejšnjega. Najbolj izrazita nezrelost je bila prisotna po drugi svetovni vojni, ko niso bile uničene le institucije in premoženje dotedanjega gospodarskega in političnega sistema, temveč tudi mnogo človeških življenj. Najbolj usodna odločitev je bila v tem, da tedanji oblastniki niso pustili drugim niti do besede. Lahko se bo tudi nam samim ali drugim zdelo čez nekaj let marsikaj tega, kar delamo danes, zgrešeno. Vendar nam nihče ne bo mogel očitati, da niso imeli danes vsi možnosti tega povedati ali vplivati. Zato nas brez strahu opozarjajte na naše napake.

Nujni spremljevalec demokracije v politiki je tržno gospodarstvo. V tržnem gospodarstvu je podjetje samostojno, vsakodnevno se uveljavlja v tekmi na trgu med svojimi konkurenti. Vendar v tržnem gospodarstvu ni nekega skrbnika, ki ga imenujemo družba ali država, katera popravlja poslovne napake posameznega podjetja. Podjetja doživljajo vzpone in padce, posledice nosijo lastniki — tega pri nas še nimamo opredeljenega — in zaposleni z (ne)zaposlitvijo. Res je, da so naša podjetja še dokaj dobra, vendar se splošna gospodarska situacija vsak dan slabša in lahko tudi kakšno naše podjetje pride v nove težave.

Zato želim, da zaposleni ne bi le kritizirali, temveč pogumno poskušali uveljaviti svoje ideje in predloge za boljše poslovanje v naprej v svojih podjetjih. Če v njihovi delovni sredini ni razumevanja za njihove predloge, naj se v večjem številu bolj pogumno odločajo za realizacijo svojih idej z odpiranjem lastnih podjetij.

Danes ni več omejitev, svoboda podjetniškega delovanja je popolna, pogoji za odpiranje podjetij so minimalni. Kljub težavam se da zagotavljati dodatni denar za nova podjetja. Izgleda, da nam za pravi razvoj ustvarjalnega mišljenja in delovanja manj-

ka malo več poguma. Nekako smo se navadili sorazmerno ugodnega življenja zadnjih let, ko je vse teklo po ustaljenih tirnicah in po ustaljenih navodilih. Izgleda, kot da nas je strah pred prihodnostjo in navdaja nas občutek lastne nesposobnosti. Vendar, ta strah in občutek lastne nemoči naj nas ne pripelje v malodušje, temveč v pogum, da bomo storili vse za našo boljšo prihodnost.

Tako kot Slovenija smo tudi mi danes pred pogumno odločitvijo. Pred nami je plebiscit in sprejem nove slovenske ustave. S pozitivno odločitvijo na plebiscitu hočemo »hitrejšo vzpostavitev normalnega gospodarskega sistema ter samostojno, za slovensko gospodarstvo ustrezno gospodarsko politiko. Zagotavljala bi tudi normalne kapitalne tokove s svetom, boljšo izrabo gospodarskega položaja, učinkovitejše izkoriščanje razvojnih možnosti, predvsem pa pospešeno prilagajanje evropskim gospodarskim normam in prenehanje drage zvezne države«. (Citat iz graditve republiškega izvršnega sveta na temo Osamosvojitve Slovenije). To je zelo pogumna odločitev, ki na kratko pomeni, da si bomo svoje življenje in delo uravnavali sami. To pa tudi pomeni, da se za lastne slabosti ne bomo mogli več izgovarjati na zvezne predpise, na podpiranje nerazvitih in predvsem odvračati od sebe balkanske delovne in poslovne navade. Pozitivna odločitev pomeni, da želimo priti v Evropo, pri čemer mislim predvsem na sprejem evropskih oz. razvitih norm delovnega in kulturnega obnašanja.

Tudi če bi se pri plebiscitu zgodilo »nemo-goče«, je naš vstop v Evropo nujen. Pravzaprav smo napravili že velik korak, saj je že sedanji delež izvoza naših podjetij velik in v tem izvoznem poslovanju Evropa ne priznava slabosti naših podjetij. Povečanje izvoza in prilagajanje poslovanja na evropske norme poslovanja je nujnost in kljub začetnim težavam z optimizmom pričakujemo naš vstop v Evropo. Optimizem nam poleg ljudskih, naravnih in gospodarskih danosti daje tudi izkušnja naših prednikov. V krizni situaciji so pričeli izdelovati nekaj novega, ustvarjena je bila suha roba, s katero so se uveljavili v vsej Evropi. Odhajali so v neznanost, bili so pogumni in so uspeli.

Zato vam v novem letu 1991 želim predvsem poguma, da ne čakamo pasivno, kaj nam bodo prinesle razmere, temveč da dane razmere vsak po svojih najboljših močeh in sposobnostih spreminja na boljše.

Želim vam prijetno praznovanje bodočih praznikov ter mir in osebno srečo.

Mihelič Franc
Predsednik občinske skupščine

IZ SKUPŠČINSKIH KLOPI

V času od izida zadnjega Rešeta se je občinsko politično življenje odvijalo na raznih ravneh: od sej raznih komisij in izvršnega sveta do zasedanj predsedstva in skupščine. Na teh sestankih se izmenjujejo informacije, izražajo stališča in po bolj ali manj plodnih razpravah sprejemajo sklepi. Precej časa gre za proceduralne zadeve, posamezne teme pa se ponavljajo na različnih forumih. Zaradi teh ugotovitev so se uveljavila skupna zasedanja predsedstva občinske skupščine in izvršnega sveta. Izbrali smo nekaj pomembnejših povzetkov, razprav, izjav in sklepov s takih sej in skupščinskih zasedanj, ki bi po našem mnenju utegnili zanimati širšo javnost.

ŠUŠMARSTVO

Član izvršnega sveta Pavel Hočvar, zadolžen za obrt, je opozoril inšpekcijske službe, da nimajo nadzora nad šušmarji, hkrati pa v poročilu omenjajo, da bodo poostri nadzor nad poslovanjem privatnikov. Poseben problem so razna društva z gostinskimi lokali, ki so odprti tudi za zunanje goste. Inšpekcijske službe omejuje zakonodaja, saj ne morejo v stanovanje prijavljenega, da se ukvarja s šušmarstvom, ne da bi si prej prikrbele sodni nalog. Represija pa tudi ni prava pot, saj bodo šušmarji prisiljeni legalizirati svojo dejavnost le, če bodo koristniki njihovih uslug potrebovali registrirane račune zaradi davčnih olajšav. Država pa bo uvedla red pri prodaji alkohola na črno le, če bo iz davka nanj tako kot drugje plačevala npr. šolstvo ali zdravstvo.

BREZ PAPIRJEV

Pri vodovodu in drugih objektih bi se izognili večini problemov, če bi investicije pripeljali do konca. Posel, ki se ne konča s pridobitvijo uporabnega dovoljenja, ni noben posel, meni Anton Tanko, v vladi zadolžen za področje gradbeništva in urbanizma. »Počak še mal«, ker »ni dovolj špaga«, ni noben izgovor, če je za dokončanje investicije in pridobitev uporabnega dovoljenja potrebnih največ 5% sredstev. Da je obratovanje brez papirjev v občini resen problem, dokazujejo naslednje ocene: če bi inšpektorji dosledno zahtevali prepoved obratovanja ali uporabe prostorov zaradi pomanjkljivih papirjev, bi se po njihovem seznamu ustavilo 50% vse proizvodnje.

GOSPODARSTVO

Prvih devet mesecev letošnjega leta se je industrijska proizvodnja v primerjavi z lansko povečala v občini za 8,5%, v Sloveniji pa zmanjšala za 10,6%. Na tujih trgih je občinsko gospodarstvo ustvarilo 42% vsega dohodka, izvoz pa kar 7-krat presega uvoz. Zaposlenost se je za malenkost povečala, kljub temu, da je na zavodu prijavljenih 130 iskalcev zaposlitve. Trije ribniški izgubari so v tem obdobju pridelali okrog 5 milijonov izgube, v tem času pa je povprečni OD v gospodarstvu 4.668 din. Podatki o poslovanju so zaenkrat še javni in jih podjetja redno pošiljajo na občino, v tajnosti je zaradi poslovnega ugleda podjetja za sedaj le likvidnostna situacija. Sicer pa uradno podjetja lahko zadržujejo v tajnosti le tiste podatke, ki jih kot poslovno tajnost opredelijo v pravilniku podjetja.

INLES IN SRBSKI UKREPI

Na podlagi podatkov iz UL SR Srbije so na Inlesu naredili oceno po-

sledic za njihovo poslovanje na tem področju. Ob posebnih taksah na vsako napisno tablo, ki označuje slovensko podjetje ali trgovino, ob taksi 1200 din na m² poslovne površine, ki jo zajema trgovina ali skladišče, ter ob 50% pologu na vrednost v Srbiji kupljene slovenske robe seveda ni težko izračunati, da ob resnem izvajanju ukrepov na tem področju nima Inles s vsemi slovenskimi podjetji vred več kaj početi.

TELEFONIJA

Predsednik izvršnega sveta Janez Henigman je zagotovil, da bodo ob ugodnem vremenu zemeljska dela pri napeljevanju telefonov na področju Jurjevica, Kot, Bukovica, Sajevec, Breg, Grič, Lepovče, Janča vas zaključena do konca leta. Tehnični prevzem naj bi bil okrog 20 decembra, potem pa bi se začelo s priključevanjem. Na dan se lahko priključi tri do pet naročnikov, problem pa je v tem, da vgradnja omari in priključevanje zaostaja zaradi odpravljanja nenavadno velikega števila okvar, ki so jih povzročila neurja. Član vlade Marko Perovšek je opozoril inšpekcijo zaradi nespoštovanja projektov pri polaganju telefonskih kablov v Lepovčah, kar pa ni predstavljalo nobenega problema v Zapotoku. Kljub temu, da tam niso kabli napeljavani niti meter po projektu, je PTT končala delo v splošno zadovoljstvo vseh krajanov. Poslanec Slavko Rus je imel k temu dodati le to, da se v primeru kakršnih koli zakasnitev ne bi smelo povečevati stroškov za priključitev nad ceno, ki velja do konca leta.

RAZDRUŽEVANJE ZDRAVSTVENEGA DOMA

V poročilu o razdruževanju Zdravstvenega doma je predsednik izvršnega sveta ugotavljal, da je nacionalni program v zdravstvu prinesel spremembe, ki nujno narekujejo razdružitev. Po prvem predlogu, naslovljenem na občinski vladi iz Zdravstvenega doma Kočevje—Ribnica, naj bi poskrbeli za 18 ljudi, ki so v skupni delovni skupnosti; po posebnem ključu se jih 11 dodeli v Kočevje, 7 pa v Ribnico. IS se je z razdružitvijo na dve samostojni podjetji strinjal, ni pa se strinjal s predlagano sistematizacijo, ker ne vključuje kadrovske racionalizacije. Zahteval je novo sistematizacijo za ZD Ribnica, ki bo v skladu z republiškim sekretariatom za zdravstvo. Predlagana sistematizacija je torej lahko le prva faza, ki se mora zaključiti od 1. 1. 1991. Racionalizacija se bo izpeljala posebej v obeh zdravstvenih domovih. V tej drugi fazi je potrebno na novo opredeliti število zaposlenih v ZD Ribnica, ki pa ne sme biti socialni program. V prvi fazi razdruževanja je prišlo do novih

predlogov, po katerih naj bi ZD Ribnica dobil enega zaposlenega več, kar pa ne bi smelo predstavljati nepremagljive ovire pri razdruževanju.

BOJKOT V KOTU

Podpredsednik občinske vlade Peter Levstik je pojasnil, da formalno-pravno ne velja prepoved vožnje s traktorjem skozi vas Kot. Prepoved je sprejel vaški odbor na lastno pest, ker so traktorji skozi vas odvažali pesek iz bližnjega peskokopa tudi za prodajo. Prepoved nima torej nobene zveze z dopustnim osnim pritiskom, saj vaščani dovolijo odvažati pesek dvema pooblaščenima avtoprevoznikoma. Če bi vaščanom kdorkoli kratil pravico, ki so si jo vzeli v svoje roke, ne izključujejo celo cestnih barikad.

NE ZA JEDRSKE ODPADKE NA SLEMENIH

Na predlog odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za območje planskih celot Sv. Gregor so imeli poslanci pri merilih in pogojih pri varovanju okolja naslednjo pripombo:

»Na celotnem območju, ki ga ureja odlok, so prepovedane vse aktivnosti, raziskovanja, projektiranje ali gradnja objektov, ki bi služila za hrambo ali druge namene radioaktivnih odpadkov.«

SKUPINSKI KRIMINAL V PORASTU

Temeljno tožilstvo v Kočevju tudi za Ribnico ugotavlja upadanje kriminalitete, ki pa je predvsem posledica spremenjene zakonodaje. Med najpomembnejšimi je problem prometne varnosti, pri čemer so najnevarnejši odseki vstop in izstop obvoznice na magistralno cesto s križiščem pred šolo. Po njihovem mnenju je pravzaprav presenetljivo, da ni žrtev prometnih nezgod še več. Po podatkih iz Ljubljane pa se je v Ribnici povečalo skupinsko izvrševanje kaznivih dejanj. Problem mladinske kriminalitete je bil močno prisoten že pred leti, a je kasneje upadel. Tožilstvo ni navedlo razlogov za porast tega zaskrbljujočega pojava.

OPOZORILA NE ZALEŽEJO NIČ

Najbolj aktivna poslanka DEMOSA v zboru krajevnih skupnosti, ki se je na zadnjem skupščinskem zasedanju kar 15-(petnajst)krat priglasila k besedi, se je vzdržala glasovanja o poročilih raznih inšpekcij. Ne zato, ker se ji ne bi zdelo verodostojna, temveč zato, ker se kljub njihovim opozorilom nič ne spremeni. Predvsem se je zgrozila ob naslednjih navedbah:

- že desetletja ni bil izveden tehnični pregled zgrajenega hleva ob tem, da so odpadne vode iz hlevov med največjimi potencialnimi onesnaževalci pitne vode;
- izvajanje kontrole pri oddaji mleka je pomanjkljivo, ker ni denarja;
- zaradi napačnega skladiščenja je bilo uničeno 10 ton krmil;
- v Ribnici niso uradno zabeležili niti enega primera hemoragične oboletosti Kunccev;
- obrtniki ne prijavljajo nesreč.

Njena gesta je pri prisotnih poročevalcih naletela na splošno odobravanje, pri nekaterih poslancih pa je

Poslanka v zboru krajevnih skupnosti gospa Stanislava Hitij — Hočvarjeva med enim izmed svojih številnih nastopov.

vzbudila slabo vest, ker poročil niso niti prebrali.

NAPOTKI REPUBLIŠKEMU POSLANCU

Ob zaključku javne razprave o novi slovenski ustavi, ki je potekala po vseh večjih krajevnih skupnostih v občini, je predsednik občinske skupščine Franc Mihelič povzel glavne poudarke in jih predstavil poslancem. Strnil jih je v štiri bistvene točke:

1. dvodomni parlament
2. brezplačno šolanje
3. parlamentarni sistem
4. lokalna samouprava

Teh temeljnih usmeritev iz razprave naj se bi držal občinski poslanec v zboru občin republiške skupščine Franc Lovšin kljub morebitnim drugačnim pogledom Demosovega poslanskega kluba pri sprejemanju ustave. Gospod Lovšin, ki je aktivno sodeloval v razpravah po KS in dal tudi sam kot pravnik več predlogov k osnutku ustave, je občinskim poslancem obljubil lojalnost.

IMENOVANJA KOMISIJ

V prejšnjem Rešetu smo napovedovali, da bo preteklo še precej vode, preden bodo z imeni popolnjene vse predvidene komisije. Komisija za imenovanja, kot kaže, ni držala križem rok, saj je pred poslance prišla s spiski članov komisij, ki so bili sprejeti brez posebne razprave. Razen komisije za varstvo okolja, naravne in kulturne dediščine, v katero so po splošnem mnenju pozabili imenovati kulturnega delavca. Po dopolnitvi bo komisija imenovana na naslednji skupščini. Precej nezadovoljstva med poslanci pa je povzročila sestava upravnega odbora stavbnih zemljišč. Kljub mnenjem, da stranke niso imele vpliva na sestavo odbora, ker so gradivo dobili na klop, je bil upravni odbor sklada z manjšimi spremembami izglasovan.

Pa še to. Že poleti je predsedstvo občinske skupščine predlagalo Franca Petelina iz Ljubljanske 6, Ribnica, v svet poslušalcev in gledalcev RTV Slovenija. Kakršnekoli pripombe na vsebino radijskih in televizijskih programov, kvaliteto njihovega sprejemanja, naročnino in druge opazke, vezane na RTV, mu sporočite na omenjeni naslov. Prenesel jih bo neposredno pristojnim na radiu in televiziji.

pripravil S. H.

Ribniški prometni režim (II)

Kot smo napovedovali v prejšnji številki Rešeta, polemik in zapletov okrog nameravane preusmeritve magistralne ceste po Šolski in Partizanski ulici še ni videti konca. V skupščini je bila poslancem zbora krajevnih skupnosti kot kukavičje jajce podtaknjena informacija o idejnem osnutku te ceste, iz katerega se je z glasovanjem izvalilo soglasje k začetku postopka za izdelavo lokacijskega načrta, ki ga je nemudoma potrdil tudi republiški izvršni svet konec oktobra. Kljub zahtevam, prošnjam in rotnjem najbolj prizadetih upravni postopki očitno gredo svojo pot ...

Razhajanja med zagovorniki preusmeritve magistralne ceste s Seškove na Šolsko in Partizansko ulico so se izrazila na novembrski skupni seji sveta krajevnih skupnosti Ribnica s krajevnimi poslanci, na katero so bili vabljeni tudi predstavniki občinske vlade.

Dokaj umirjena javna razprava o osnutku razprave Republike Slovenije ni dala slutiti živahnega nadaljevanja v naslednji točki dnevnega reda, ki so jo začeli v vladnem taboru zagovornikov preusmeritve obvoznice. Obvoznica mimo šole ni dolgoročna rešitev, ampak le boljša od drugih možnosti, je bilo slišati. Da so zadeve uresničljive, če nekdo lahko, pa noče, ne pa, če ne more. Ne more pa se prisiliti Republiške uprave zaceste, da pristopi k izdelavi lokacijskega načrta velike obvoznice za Lepovčami, če je frekvenca prometa po magistralni cesti pol manjša, saj bi jo zahtevalo normativi za izgradnjo take obvoznice. Ne more se speljati začasna magistralna obvoznica ob progi po študiji zazidalnega načrta iz leta 1968, ker bi s tem onemogočili dostop do železniških nakladališč, saj bi bilo potrebno zgraditi nadvoze za dostop do Inlesa, kar bi nedopustno podražilo gradnjo, ogrozilo gospodarstvo in postavilo pod vprašaj pripravljenost republike, da financira začasno magistralo. Ne more se speljati magistralnega prometa nazaj čez trg, saj je tam prometna varnost še slabša kot mimo šole.

Srednjo pot med predstavnikmi vlade na eni ter poslanci in predstaviki šole na drugi strani je v stilu reklamnega slogana »nemogoče je mogoče« skušal ubirati ribniški župan. Pozival je k razumnemu kompromisu, po katerem naj bi obvoznica mimo šole sicer postala začasna magistralna cesta, vendar bi se zato dodatno izoliralo šolo in v največji možni meri poskrbelo za prometno varnost. Slišati je bilo tudi opozorila udeležencem v razpravi, da posvet krajanov s predstavniki oblasti pravzaprav ni mesto, kjer bi se o čemerkoli odločalo. Informacij so poslanci nedvomno dobili dovolj, da bodo enakopravneje odločali za ali proti raznim variantam obvoznice, ki jih bo nan njihovo zahtevo dolžna predložiti vlada na skupščinske klopi.

S. H.

Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan.

25.12.1990
dan plebiscita

Moja dežela je naša država
Slovenija

upščine občine Ribnica zasedajo.

DOGODKI IN ODMETI

Razmišljanje na glas...

Na 1. skupnem zasedanju zborov Skupščine občine Ribnica dne 13. 9. '90 je bila na dnevnem redu isti dan predložena pod točko št. 10. Informacija o izdelavi lokacijskega načrta za rekonstrukcijo dela Gorenjske ceste, Šolske ulice in Partizanske ulice od priključka na magistralno cesto v Horvači. Poslanci družbenopolitičnega zbora iz združenega dela so končali z delom pri 9. točki (glede na pristojnost sklepanja), zato je o tej 10. točki razpravljala le zbor krajevnih skupnosti. Od 23 prisotnih poslancev tega zbora je bilo prisotnih 20. Tako so ti po razpravi, češ da je resnično potrebno cesto rekonstruirati, napraviti pločnike ob Gorenjski cesti in še kaj, glasovali za to »informacijo« in sprejeli sklep: »DAJE SE SOGLASJE K IZDELAVI LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA REKONSTRUKCIJO DELA GORENJSKE CESTE ...«

Dva glasova sta bila vzdržana, nihče proti.

Šele doma lahko v miru človek prečita gradivo, prejeto na seji. O glasovni informaciji sem ugotovil posledice tega glasovanja:

— z imenovano rekonstrukcijo bo potekala magistralna cesta po Solski ulici mimo šole in naprej po Partizanski cesti, namesto po sedanjih magistralni cesti, t. j. po Šekovi ulici — skozi prenovljeno mesto jedro;

— poslanci smo glasovali za »informacijo«;

— volilci in krajanji mesta Ribnice se poslanci nismo nič posvetovali;

— po 168. členu Statuta občine Ribnica je med nalogami in pristojnostmi med drugim navedeno: »... zbor KS obravnava vprašanja upravljanja in vzdrževanja občinskih cest in urejanje prometa na njih ...«

Šolska ulica in Partizanska cesta sta občinski zadevi, Šekova ulica je magistralna in republiška.

S strani sekretariata za družbeno planiranje, gospodarstvo in proračun sem bila 21. 11. '90 obveščena, da je republiški Izvršni svet 31. oktobra '90 sprejel »prekategorizacijo« Šolske in Partizanske ceste tako, da sta to magistralni cesti. To preimenovanje je potrebno zato, da bi dobili denar za rekonstrukcijo imenovanih cest od Republiškega cestnega sklada (ker menda občina Ribnica za to nima denarja?). S tem pa tudi republika skrbi za obnovo in vzdrževanje magistralne ceste. Morda gre pri preimenovanju Šekove ulice v občinsko cesto le za en argument v prid temu, t. j. da se prenovljeno mestno jedro »ohrani v vsej svoji lepoti«.

Posledice glasovanja 13. 9. '90 v zboru krajevnih skupnosti — so dalekosežne. Ribniški Solariji so 2. oktobra protestirali, da bi ob njihovi šoli zgradili obvoznico — »magistralno cesto«. Prav tako protestirajo tudi meščani, ki stanujejo ob teh cestah. Tudi če je dobra želja in volja članov IS občine Ribnice, da je to rešitev le za pet let, se velja zamisliti in osvetliti to »rekonstrukcijo« z več plati.

Iz navedenih razlogov so delegati mesta Ribnice (J. Campa, A. Heingman, S. Hitij Hočevar in F. Petelin) prosili za sklic »okrogle mize« v okviru krajevnih skupnosti Ribnica, ki je bila 23. novembra. O tem poroča novinar na prvi strani Rešeta.

Ne glede na »zgodovinska dejstva«, ki so bila povedana na okrogli mizi, se mi zdi še vedno potrebno poiskati druge rešitve ali razmisliti o predloženi rekonstrukciji. Reševanje te vrste problema terja obdelavo več variant:

— primernost in prednost rekonstrukcije obstoječe Šolske ulice ...;

— ali ne bi kazalo del predvidene magistralne ceste zgraditi že sedaj.

Obvoznica, ki je že dlje časa načrtovana, naj bi potekala od Zlebiča pod Malo goro tja do Jasnice in bi bil po »predvidenih« petih letih tovorni in potniški promet preusmerjen tja;

— ali naj bi obvoznica potekala še po kakšni drugi trasi: severno ali južno ali ob železniški progi ali s podvozi ali nadvozi;

morda je celo misliti na to, da bi zgradili šolo kje med zelenjem;

— morda v obstoječo šolsko zgradbo vgraditi zvočno izolirana okna, postaviti ob šoli betonsko ograjo itd.

ali ...

Predlagane variante in možnosti bi morale biti prikazane tudi z izračuni, biti najcenejše, poti najkrajše, ekološko najbolj utemeljene in osmišljene glede na bodoči razvoj in splošni napredek.

Ob vsem tem se postavljajo marsikomu vprašanja, če bo republika po letu 1995 še imela denar za izgradnjo obvoznice. Ali lahko zahtevamo od Republiškega sklada za ceste obvezo, da bo denar tudi za obvoznico po letu 1995, če sedaj prispeva oziroma »gradi« magistralno cesto skozi Ribnico po Solski in Partizanski cesti? Opozorim naj, da so bili plani — projekti narejeni v preteklosti in vprašanje je, če bodo imeli veljavo sedaj in še v prihodnosti in tako zamašili obliki. Sledim opozorilom, da naša republika nima denarja za tako imenovani mednarodni cestni križ. Na voljo so podatki, kako malo km cest zgradimo na leto; tudi opozarjajo, da se bo porabilo 40 — 50% denarja samo za vzdrževanje obstoječih cest. Zato dvomim, da bi od republike dobili denar v naslednjih 10 do 20 letih. Naj omenim še, da sem v Rešetu maja 1985 zasledila članek z naslovom: »rekonstrukcija mestnih ulic«. V njem piše (torej pred 5 leti!): »... Poleg navedenih razlogov so rekonstrukcije potrebne tudi zaradi izboljšanja prometne povezave industrije z magistralno cesto Ljubljana — Kočevje in pa zaradi ureditve obvoznega prometa skozi Ribnico v času rekonstrukcije Šekove ulice. Rekonstruirane ulice torej ne bodo nikakršna mestna obvoznica kakor si nekateri mislijo, ker za to trasa ni primerna (bližnja šola) ... V letu 1990 pa je trasa že primerna za obvoznico!«

Zato opozarjam in predlagam, da se naroči in obdela več možnih variant s finančnimi konstrukcijami in potem sklepa o najbolj dalekosežno urejeni in ceneni varianti. Poudarjam še enkrat: morda bi se del obvoznice lahko zgradil že sedaj, tako da bi razbremenili mestno jedro in šolo. Menim, da sedanja »ovinkasta« trasa tudi ni primerna (kljub pravilom dveh kritičnih točk) za magistralno cesto. Pri izgradnji dela »nove obvoznice« bi dovoz te obvoznice kasneje lahko služil za povezavo mestnega naselja »Hrastje« in industrijsko cono obeh največjih podjetij v Ribnici.

Zavedati se moramo, da bo promet večji tudi zaradi odprtosti v svet kočevskega predela in povezave naprej proti morju. Tudi na spremembo delovnega časa (evropski delovni čas) je potrebno pomisliti in konice prometa bodo ob drugem času kot sedaj.

Prosim, da se občane javno, obširno in celovito seznani z »zgodovinskimi« potekam priprave gradnje za rekonstrukcijo omenjenega dela ceste s planirano izgradnjo bodoče obvoznice. Tako reševanje problema pa nedvomno zahteva več časa. Gradnja nove obvoznice z vsemi priključki in deviacijami pomeni tudi velik poseg v prostor in odvzem velikih površin velikokrat kvalitetne zemlje.

Prepričana sem, da bi s temeljitimi analizami in več možnimi variantami lahko uredili v Ribnici in ob Ribnici promet, ki bo imel dalekosežno dobre rezultate. Denar za ceste pa je povezan tudi z gospodarsko močjo, za katero vemo, da iz dneva v dan usiha.

Prosim tudi občane, da si ogledajo načrte in plane na Sekretariatu za družbeno planiranje, gospodarstvo in proračun. Hkrati vam in prosim občane, da pošljejo pismene predloge in mnenja na krajevno skupnost v Ribnici ali na strankine naslove ali pa na IS občine.

Ko bo obdelano več variant (četudi v tem trenutku nekaj več stanejo) in znanje finančne konstrukcije predlaganih variant, bo možno organizirati javno tribuno o »rekonstrukciji« imenovanih cest in o obvoznici. Naj razmišljanje o

tej temi zaključim z nekaj izpisi iz »Krošnje«, t. j. glasila učencev Osnovne šole Ribnica:

— Nočem magistralne ceste zraven šole!

— Magistralna cesta naj bo speljana drugje!

— Ali boste odrasli odgovarjali za nesrečo nedolžnih bitij? No, odrasli, sedaj se izkažite!

— Hrup s ceste onemogoča učenje.

— Šola bi morala biti nekje daleč od ceste in onesnaženega zraka.

— Odrasli dokažite, da smo Vam res najdražji na svetu in da bi dali vse za našo varnost in napredek. Otroci Vas prosimo, da nam daste ljubi mir pri učenju v šoli in varnost na poti vanjo in iz nje.

— Naj naredijo iz šole zapor? Tisti, ki si je to izmislil, že ve, zakaj to dela!

— Magistralka ni toliko vredna, kot so naša življenja!!!

— Mislim, da je ta cesta dobra zamisel, ampak neumno je to in tisti, ki se je spomnil, da mora teči tik pod okni naše šole.

— Mislim, da bi morali še malo razmisliti, kako bi magistralno cesto speljali drugod.

Ali se lahko odrasli zamislimo odgovornosti in iskrenosti mišljenj teh izpovedi ribniških osnovnošolcev? Minilo bo leto in otroški parlament bo spraševal poslanca, starše, odgovorne, kaj smo storili za njihovo varnost in kaj za njihove prošnje, zahteve ...

Še razmišljam naprej ...

Izvoljeni ribniški poslanci — delegati — nismo bili niti enkrat vabljani na sestanke krajevne skupnosti ali mestnega sveta. Predsednik skupščine in predsedstvo je sprejelo poslovnik sodelovanja s svetom, KS in novo izvoljenimi poslanci zbora krajevnih skupnosti. Cilj tega poslovnika je povezava poslancev v skupščini s svojimi občani — krajanji. Kot sem seznanjena, povezava v preostalih KS spontano stalno poteka. Tudi na našo pobudo, da se skliče »okrogla miza« o »rekonstrukciji« cest 23. novembra je ostala zapisana v zapisniku tega sklica, ki ga poslanci nismo prejeli. Kako naj predstavljamo interese krajanov, če nimamo povezave? Kdo ignorira izvoljene delegate? Ali je še ustrezna organiziranost in delovanje KS in mestnega sveta v taki obliki? Morda, morda je to zato, da »nemoteno« deluje ribniška stranka (kar tako po domače naprej)?

Razmišljam o pomembnosti vloge in dela poslancev. Nimamo diplomatskih izkušenj in znanja o delovanju v skupščini, ni časa ali zainteresiranosti za branje skupščinskega gradiva; premalo je posvetovanja z volilci, krajanji; niti ni pismenih »opozoril na past«; ki stojijo pred poslanci. Akutno je pomanjkanje pripravljenosti za pomoč poslancem s strani strokovno usposobljenih in izobraženih občanov. Mar si niso ti nabirali znanje iz denarja svojih sokrajanov? Ali je znanje zasebna stvar? Raje »kritizirajo« naši ljubi občani, volilci, krajanji delo poslancev in vlade; ko pa je potrebno konkretno priskočiti na pomoč z idejami, pobudami, predlogi, opozorili, strokovnimi nasveti ali priti celo na vabljene sestanke, je že prijetneje »spati« doma in poskrbeti za svoj standard. Mnogo poslancev, ki imajo tehtne predloge pa tudi znanje, si raje dovoli prepustiti stvari toku časa. Žal pa nekateri poslanci prepogosto motimo tišino drugih poslancev. In potem naj željene spremembe in želje po sodelovanju z Evropo »pridejo« same po sebi čez noč?

Ta razmišljanja na glas sem napisala zato, da bi vsak občan, krajan, volilec, poslanec odgovorno prispeval k izboljšanju razmer v družbi. Svojih mišljenj in razmišljanj ne želim nikomur vsiljevati. Dragi krajanji, volilci, glasujem

lahko le za za predloge, ki so usklajeni po vaših željah. Če pa te pobud od Vas ni, tudi ne morete, žal, pričakovati lepih, ustreznih rešitev in dejanj.

S. Hitij Hočevar

Gankanje po kareju

A je to — ribniški kare?

Vsakdo izmed mladih sanja o svojem prostorčku pod soncem, če pa je le-ta v centru mesta in če je še idiličen povrh, toliko bolje.

V vsakdo, ki ga pot zanese mimo Kareja v Ribnici si vsaj za trenutek zaželi živeti v tej prijazni hiši, ki s svojim »gangom«, zaprtim dvoriščem nekako spominja na minule čase.

Res, treba je priznati. Lepa stavba je.

In če se je kdo sprehajal po še nedokončanih stanovanjih, je kar nekako zavistijo opazoval delavce, ki so z lesom objali strop, kako izkoriščeni prostori so ...

Ja, lepa pa so ta stanovanja.

A zid skriva marsikaj.

Ves navdušen sem se vrgel v opremljanje svojih kottičkov. Zanosno sem nosil in prenašal pohištvo, zibko, štedilnik...

A glej zlomka!

Naenkrat je velika lepa prostorna soba postala nekako nerodna in majhna. Za zid je omara predloga, na drugi strani zaradi mansarde previsoka, na tretji zastira okno, na četrty pa bi prebila vrata. Denarja za novo pohištvo ni, se pravi, da je treba to preurediti.

Žago, sveder, kladio v roke, pa ajde na delo!

Pa sem nekako že dal lesu in iverki vetra in lepo vse spravil v sobo. Ampak v kuhinji bo veliko lažje, da o hodniku sploh ne izgubljam besed.

A kot bi imel hudič mlade!

Na eni strani vrata, na drugi shramba, na tretji prekratek zid, pa še radiator je tam.

Pa se ne dam! To pa že ne!

Spet revijo »Sam svoj mojster« v roke, pa orodje in že delam s tako ihto, da bi se vse vžgalo, če se ne bi potil.

Omara prislonim na zid in od samega veselja, da je šlo vse kot po maslu, komaj opazim, da je med zidom in omarico dvajset centimetrov velika špranja.

Pogled gor in dol in strokovno najdem krivca. Omarica za varovalke! Omaro ne morem skrajšati, ker bi ostala samo še ena vrata, zato si domislim, da izrežem hrbet. Bravo!

Soba in hodnik sta že!

Pa ajdi »wasser-vago« v roke in nad kuhinjo. Tega, da je na koncu zida med omaricami in ploščicami že tri centimetre razlike, se še opazi ne.

Počasi, omaro za omaro, pa je stanovanje polno. Z ženo veselo gledava skozi okno na dvorišče, kjer ljubečim pogledom na voljo stoji naš avto. Čeprav je zunaj, je na varnem, si mislim.

In zjutraj si nenavadno dobre volje odprem vrata (sicer z veliko moči) in lepo v firmo na delo.

In med malico se odločim, da moji ženki priredim veselje in jo obiščem ob jutranji kavici.

Pa se mi, ko zavijem na dvorišče, zazdi, da so vsi sorodniki vseh stanovalcev prišli na enako idejo kot jaz. Nič hudega, bom pa pred hišo parkiral. In ko sem se spet usedel v avto, sem zagledal drobno sporočilo dobrih ljudi, da sem pač narobe parkiral in ob tem seveda ustrezna vsota za obrabo svinčnika. Marš na policijo in denar ven!

Če sem že denar zaradi kave dal, me bo pa vsaj žena prijazno čakala doma in postregla s kosilom.

Lepo, čisto počasi, potuhnjeno odprem vrata, da bi ženki ustregel z ljubezenskimi izjavami na ušesa, pa me ona takoj za vrati čaka. Nič ne bo s presečenjem. Ampak če bi pogled ubijal, bi v tistem trenutku vsaj petnajstkrat obležal na hodniku.

Pa mi ljuba mi ženska začne nekaj razlagati o otrocih in perilu in kaj vem kaj še vse. Pa se mi geniju le posveti!

Balkonov ni!

Šilinge v žep, familio v avto pa ajdi v Avstrijo po stojalo.

Problem je rešen. Plenice se sušijo na hodniku, pa še avstrijsko kavo pijem. Ni kaj!

Ampak moja najljubša hčerka kot nalašč kaka in lula in se sploh potrudila zapacati vse, kar ima na sebi. Pa saj imamo še od kup radiatorjev! To, da so hladni, zaznam šele zvečer, ko nas zebe kot cucke. Pa saj imam kalorifer! Evo ti toplota!

Vročina pa pride s položnicami.

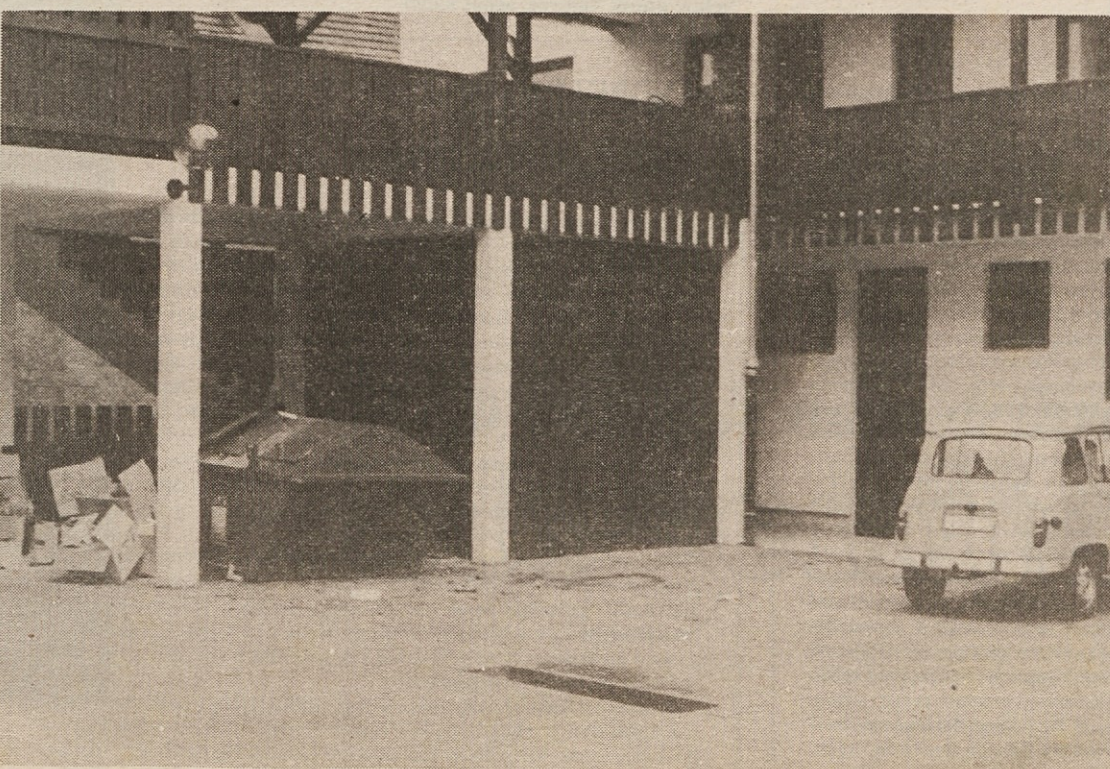
Elektrika, ki jo preveč pokurimo, centralna, ki je menda v okvari, smetarina, čeprav bi lahko v kontejnerju rože gojil brez strahu, da bi kam pobegnile itd. ...

Pa mine leto. Balkonov še vedno ni, moj avtomobilček bo odslej kar na javnem parkirišču, saj domače ni zanj. Radiatorji so spet mrzli, tako da spet prižigam kalorifer in si mislim — hudič pa elektrika.

Iz kontejnerja smrdi, tako da bom moral nositi s seboj plinsko masko iz rezervne vojaške opreme, ko bom šel mimo.

Ampak bolj ko hodim po Ribnici, bolj se mi dozdeva, da bom moral to priljubljeno zadevo nositi še kje druge.

Lavrin Sergej

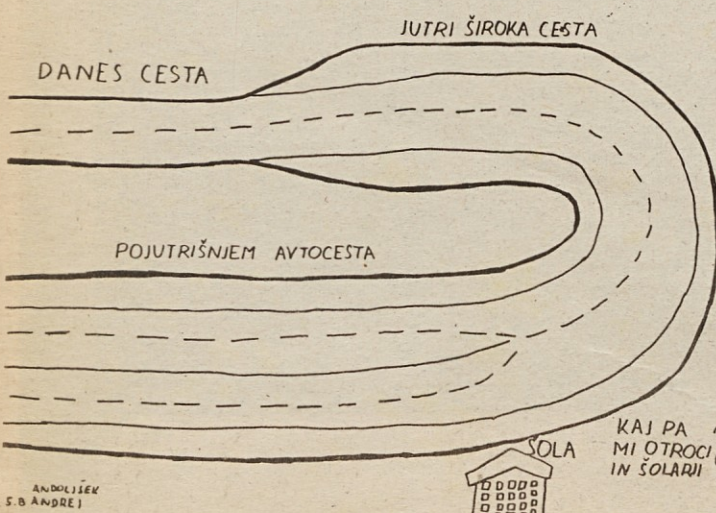
Pod gankom: kontejner s kartonskimi odpadki iz bližnjega lokala, v katerem je nedolgo po nastalem posnetku zagorelo. Dvorišče, ki zaradi dovoza k lokalom ne sme biti parkirišče, zaradi česar je med stanovalci brez parkirišča tudi že zavrelo.

že od letošnjega poletja se zapletajo odnosi v trikotniku zbor stanovalcev Gallusovega nabrežja 8/A in B, stanovanjska skupnost oz. občina in Nevenka Požar s Šekove 27. Jabolko sporov je prehod čez gank mimo občinskega stanovanja, ki je bilo dodeljeno po kadrovski listi Meliti Koširjevi, do zasebnega stanovanja v sosednjem objektu. Uporabnica kadrovskega stanovanja je ob ugotovitvi, da je s tem ogrožena njena zasebnost, dala ročno postaviti pregrado, ki jo je lastnik zasebnega objekta nedolgo zatem tudi ročno odstranil. Incident je bil prijavljen na policijo, ki kljub posredovanju ni napravila zapisnika. Zbor stanovalcev je zahteval inspekcijo, ki je ugotovila, da je dostop v prvo nadstropje poslovno-stanovanjskega objekta na Šekovi 27 predviden v tehnični dokumentaciji, pri primerjavi izvedbe rekonstrukcije s tehnično dokumentacijo gradbenega dovoljenja pa ni bilo ugotovljenih odstopanj. Koširjeva se je pri iskanju pravice obrnila tudi na župana, ki jo je poučil, da odločba o dodelitvi stanovanja ne govori o balkonu kot sestavnemu delu stanovanja, pojem gank pa pomeni prehod oziroma v nekem smislu javno pot. Opozoril je tudi na nepravilno obnašanje obeh strank ter nekorektno tolmačenje odgovornih oseb stanovanjske skupnosti glede pridobitve pravice koriščenja ganka. Zadeva se še vedno vrti v začaranem krogu, ker kljub formalnim ugotovitvam nobeden od udeležencev v zapletu še ni prišel do svojega zadovoljenja.

Ne pogrevamo juhe, ki se je ravno začela hladiti, a vendar se je težko vzdržati komentarja. Stvari le preveč spominjajo na podobne primere, ki smo jih v prejšnjem Rešetu srečevali na nekem drugem koncu Ribnice, da bi lahko govorili o naključju. Gre za preprosto logiko gradnje stanovanj po liniji najmanjšega odpora, ki se kljub pomanjkljivi infrastrukturi razdelijo »upravičencem«, ki naj iz hvaležnosti podarjenemu konju ne bi gledali v zobe. Če ta logika še vedno brez konfliktov deluje na Vlahovičevem trgu, je to mogoče pripisati malodušju v usodo vdanih getoiziranih stanovalcev, ki so večinoma vsi na istem: v praznem prostoru nekakšne ne-lastnine, za katero je potrebno plačevati vedno višje položnice. V Kareju so se stanovalci svojega ponižujočega statusa ne-lastnikov zavedali ob trčenju s »pravim« lastnikom na drugem koncu ganka, pri katerem so izgubili zaupanje v zaščito formalnega lastnika svojih stanovanj (občine) pred zasebnim lastnikom. To travmatično spoznanje se ne more razrešiti niti skozi konflikt niti kompromis, dokler bo obstajala taka ne-lastninska situacija. Na srečo se pripravljajo sprememba zakonodaje, ki odpira večje možnosti olastninjanja družbenih, kadrovskih in socialnih stanovanj z odkupom ali z vzpostavljanjem klasičnih najemniških odnosov. Od teh sprememb je pričakovati vsaj to, da bodo najemniki občinskih stanovanj dovolj samozavestni, da bodo zahtevali od občine kot lastnika zaščito svojih pravic. Konec koncev obstajajo demokratični mehanizmi, s katerimi je mogoče slabe gospodarje občinske lastnine bodisi popboljšati ali zamenjati z boljšimi.

Vsaka šola nekaj stane, zato je dotlej realno pričakovati, da si takšnega gankanja prav po zaslugi »tečnežev« iz Kareja bodo investitorji v stanovanja ne bodo več upali dovoliti. Škoda le, da morda tudi za ceno novih stanovanj.

S. H.

OPOREČNA

NEMARNOST ALI NAKLJUČJE?

Oktobra epidemije griže v Loškem potoku, v Ribnici pa obvestila o prekuhavanju vode zaradi kalnosti. Zakaj prihaja do onesnaženosti? Ali je voda sploh kdaj neoporečna in ali sploh kdaj bo? Odgovore na ta in podobna vprašanja smo iskali na kočevsko ribniškem Hydrovodu in na terenu skupaj z republiškimi sanitarnimi inšpektorjem in nenazadnje v poslanskih klopeh.

Letošnja jesen bo v narodovi zavesti še dolgo prisotna zaradi stoletnih voda in kupa nevšečnosti, ki so jih povzročile. Tudi na območju naše občine se je razdivjala narava, vendar še zdaleč ne v tolikšni meri, da bi nad posledicami dvignili roke, češ: višja sila. Izognili smo se prvonovembrski vodni ujmi, oktobrsko deževje pa je razkrilo prav vse tiste nemarnosti, ki so se očem javnosti uspele zakrivati čela desetletja. Gre za celotni sistem vodooskrbe, ki mu ni mogoče zaupati v normalnih, kaj šele v izrednih razmerah. Res je, da je vodovod napeljan skoraj do vsake hiše v občini. Res je tudi, da je vode v glavnem dovolj za normalno oskrbo, kar bi spričo kraškega terena moralo zveneti kar spodbudno. Če se razvoj občine meri po porabi vode na prebivalca, je vodni pokazatelj tudi spodbuden. Manj spodbudno pa je, da se je vsem dobrim namenom navkljub s povečevanjem količine vode v omrežju zmanjševala kvaliteta. Z izgradnjo vodovodov se je hitelo po vseh vaseh in zaselkih, na svečanih otvoritvah pa se nihče ni vprašal, ali je voda v zajetju sploh pitna. Geologi so res naredili nekaj raziskav, bakteriologi so res imeli nekaj pomislekov, sanitarci so opozarjali, vendar take banalnosti res ne morejo skaliti posluha krajevnih in občinskih veljakov za splošni napredek kraja. Vodovode so spustili v obratovanje brez uporabnih dovoljenj, niti en vodovod v občini ga nima. Za pridobitev bi bilo potrebnih namreč še kup nadležnih investicij, ki vse skupaj le brez potrebe dražijo in zavlačujejo. Porabniki so se navadili na možno klorirano vodo, ki po tem čistilo smrdi bolj kot ob pustem Jadranu. Navadili so se na občasne epidemije griže in prekuhavanja, kot da je to nujna cena napredka. Z oblikovanjem ekološke zavesti so celo dobili nekaj malega slabe vesti, da vsi skupaj preveč onesnažujemo okolje, zato pa imamo, kar pač imamo. Ribničani smo začeli kriviti Potočane, da onesnažujejo zajetje v Obrhu, Sodržani vikendaše, vsi skupaj pa, vsaj na tihem, vojsko tam nekje za hribi. V takih razmerah, ko ni pravih vzrokov

in pravih krivcev, seveda ni mogoče niti začeti s sanacijo razmer. Oktobrsko deževje z epidemijo v Loškem potoku in skalitvijo Obrha je treba torej izkoristiti kot pravi pokazatelj stanja na področju vodooskrbe. Razkrilo je tisto ničelno točko, ki je niso hoteli priznati niti upravljalci vodovodov niti potrošniki. Sedaj vemo vsi, da si med sabo ne moremo več zaupati in da je treba še marsikaj storiti, da si zaupanje povrnemo. Po spomladanskih volitvah so znova vzpostavljeni mehanizmi, po katerih je zaupanje mogoče povrniti. Vse doslej so se informacije o onesnaženosti vode in stanju vodovodov izmenjavale v malem trikotniku upravitelj — inšpekcije — občinski IS, do javnosti pa je pricurjalo le toliko, da ni povzročalo vznemirjenja in da ni bilo potrebno začeti z resnim saniranjem razmer. Kajti sanacija predpostavlja predhodno ugotavljanje stanja, le-to pa tudi odkrivanje napak in nemarnosti. V občinski skupščini so bivši mladinci novembra že zastavili vprašanja o vzrokih, posledicah in sanaciji onesnaženosti vodnih virov, na kar so dokaj izčrpno odgovorili pristojni organi in institucije. V razpravi se je že precej približalo tisti »ničelni točki«, s katere je mogoče šele začeti graditi medsebojno zaupanje. Vzporedno s pridobivanjem zaupanja po politični poti je potrebno odpreti tudi razpravo v javnosti. Javnost smo pravzaprav potrošniki oporečne ribniške vode, potrošnik pa mora vedeti, da je voda oporečna, zakaj je oporečna in kdaj ne bo več oporečna. Da bomo preko izražanja javnega mnenja prisilili odgovorne, da ravnajo odgovorno in da konec koncev do vode, ki jo pijemo, ravnamo odgovorneje tudi sami.

V tej številki Rešeta objavljamo mozaik mnenj in odgovorov pristojnih organov in posameznikov, na podlagi katerega si lahko ustvarite podoben stanja na področju vodooskrbe. Če se vam zdi podoba izkrivljena ali nepopolna, se oglasite s svojim mnenjem, vprašanjem ali pobudo na uredništvu Rešeta.

S. H.

HYDROVOD O DOGODKIH V ZVEZI Z ONESNAŽENJEM VODE

Na območju Loškega potoka se je pojavilo večje število obolenj. Dne 11. 10. je dr. Rus, iz Zdravstvene postaje v tem kraju, obvestil Zavod za SMH o obolenjih.

Predstavniki zavoda so tega dne vzeli vzorce vode na zajetju, omrežju in vzorce blata obolelih. Klor je bil v vodi najden, 12. 10. pa so iz laboratorija sporočili, da je sum na šigelo (griža), kar je bilo pozneje (15. 10.) potrjeno.

V tem času smo nadzorovali količino klora v vodi. Dogajalo se je, da na določenih mestih klora ni bilo, ker je bila voda očitno mehansko in fekalno preveč onesnažena in se je klor porabil. Ker se je število obolelih povečalo, smo se s predstavniki inšpekcijskih služb in ZSMH ponovno dobili 15. 10. v Loškem potoku. Pregledali smo vodovodni sistem, na katerem ni bilo opaziti nobenih pomanjkljivosti. Ugotovljeno pa je, da vodovodni sistem nima uporabnega dovoljenja. Dokler ne pridobimo uporabnega dovoljenja — pogoj je čistilna naprava, je potrebno vodo za prehrabene namene prekuhavati.

Istega dne, 15. 10. 1990, v popoldanskem času smo opazili, da je voda v Kočevju kalna. Vodja dežurne ekipe Zabukovec Stane in tehnični vodja Klarič Matija, sta zato ustavila vodnjaško črpalko v Obrhu. Še isti večer je bilo dano obvestilo o prekinitvi obratovanja na Radio Slovenija, ki je zjutraj 16. 10. obvestilo tudi posredoval. O dogodku smo obvestili tudi Mestni center za obveščanje v Ljubljani in v Ribnici (za Kočevje ni bila dostavljena odločba za obveščanje v takih primerih), inšpekcijske službe, ZSMH in Geološki zavod.

Po posvetu s predstavniki inšpekcijskih služb, ZSMH in Geološkega zavoda smo se odločili za naslednje ukrepe:

- vodo je potrebno za prehrabene namene prekuhavati in o tem obvestiti potrošnike
- obratovati s centrifugalnimi črpalkami v Obrhu — to je
- isprati cevovode in vodohrane
- povečati dozo klora in ga stalno nadzorovati na več mestih v omrežju
- isprati vrtino in jemati vzorce za analizo
- ZSMH pa je vzel tudi vzorce v omrežju in zajetjih Obrh, Slovenska vas, Izber, Loški potok, Dol.

Vse navedene ukrepe smo izvajali dosledno. Čiščenje vrtine smo opravili v času minimalne porabe, to je od 0.00 do 3.00, ker smo morali v času čiščenja ustaviti centrifugalne črpalke.

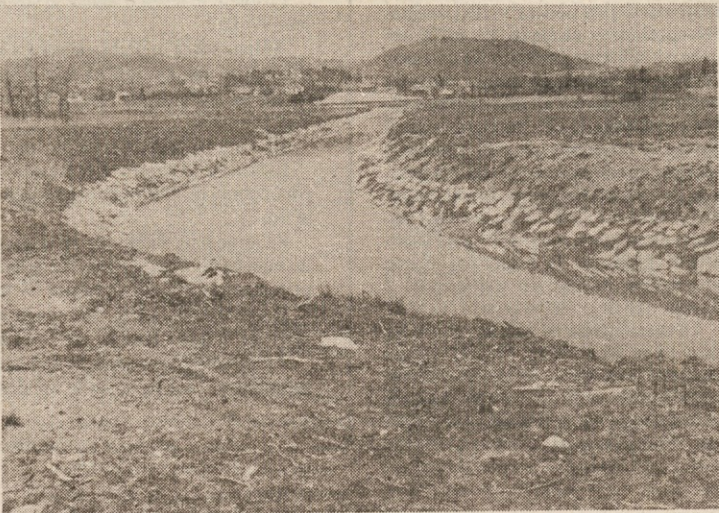
Vrtina se je sicer opazno čistila, vendar se je v presledkih pojavila večja motnost, zato smo morali postopek ponavljati. V ta namen smo priredili instalacijo v črpališču, da sedaj v vsakem trenutku lahko izvajamo izpiranje vrtine. Med tem časom je prišlo do mogočnega deževja in onesnaževanja površinskega zajetja, kar je stanje še poslabšalo.

Ves ta čas so se jemali vzorci na omrežju in zajetjih. Prve analize so pokazale, da so vsa zajetja fekalno onesnažena, v omrežju pa je bilo stanje zadovoljivo, kar je bilo potrjeno delovanja klora, ki smo ga neprestano nadzorovali.

Glede na razmere je najpomembnejše, da smo preprečili epidemijo, ki bi se lahko pojavila še v Kočevju, Ribnici ali drugem kraju, ker je v zaledju Obrha Loški potok, ki ima neposreden vpliv na to črpališče.

Glede na tezo posledic, ki lahko nastanejo ob takem obratovanju (griža je lahko usodna za dojenčke ali starejše ljudi in seveda izpad proizvodnje), bo potrebno ponovno preučiti sanacijski program. Dejstvo je namreč, da nobeden vodovod v občini Kočevje in Ribnica nima uporabnega dovoljenja, kar mislim, da je nedopustno. Pogoj za pridobitev uporabnega dovoljenja pa je kvaliteta vode, ki jo lahko dosežemo samo s čistilno napravo. Vsa zajetja so kraška in izpostavljena vsem možnim onesnaževanjem v širšem zaledju.

Dan je bil predlog da se sestanemo z inšpekcijskimi službami, ZSMH, geologi. Do tega sestanka še ni prišlo, mnenje republiškega sanitarnega inšpektorja Andreja Knava je, da ta sestanek ne bo prinesel večjih rezultatov in predlagal, da Hydrovod kot upravljalec prouči in vključi sanacijo v program. K temu smo tudi pristopili.

Nekoč potok Sajevec, sedaj kanal

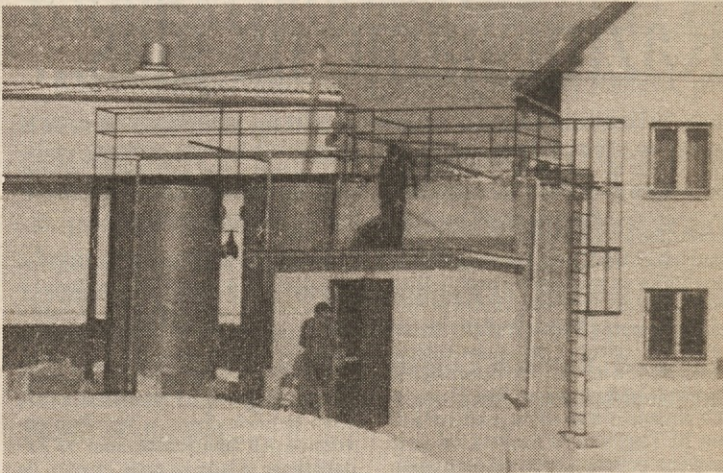
ANDREJ KNAVS — republiški sanitarni inšpektor:

V vseh vrtinah je mogoče najti fekalije v vzorcih, tako v Sodražici, Izberu, Grčaricah, Obrhu, kot v Loškem potoku. To še ne pomeni, da zbolijo, obstaja pa verjetnost, da obstajajo patogene klice. V primeru kalne vode klor odpove, ker se naveže na mehanske delce. V ribniškem koncu je bilo precej narejenega s strani Območne vodne skupnosti in Geološkega zavoda, vendar še vedno obstaja razkorak med geologi in inšpektorji. Razmere v Ribnici namreč kažejo, da morajo biti mehanski delci in fekalije pod pravili zaradi medsebojnega učinkovanja. Klorirati umazano vodo ni učinkovito.

Zelo malo se spoštujejo upravni postopki. Dela se na količini, ne pa na kvaliteti. Problem je v tem, da se vodovode dela volontaristično, brez prave odgovorne osebe. Potem tak vodovod prevzame komunala. Za vodovod Loški potok je 1986 inšpekcija postavila pogoje, da se razmere uredijo, za drugi del pa ni izdala uporabnega dovoljenja. Dovoljenja ni, ker ni čistilne naprave.

Republiška inšpekcija je dala odločbo, s katero je zahtevala sanacijski program za Obrh, ki zahteva čistilno napravo. V zadnjem času pa so šle vse aktivnosti v izgradnjo novih vodnih virov v Sodražici. To je najbrž eden izmed razlogov, da se ni vlagalo v čistilno napravo v Obrhu. Težnja v občini je, da se preusmeri v nove vodne vire, Obrh pa obdrži kot rezervni vir, ki bi deloval z okrog 20% zmogljivostjo.

Kalnost v Obrhu je zgolj slučaj in ni posledica slabega vzdrževanja. Pritisk stolpa vode je odrgal del plasti zemlje. Nimamo dokazov, da je kalnost posledica vrtine, ker je kalna tudi površinska voda. Namestili smo merilec kalnosti, ki je povezan z avtomati in zapre vodo v primeru prevelike kalnosti. To ne pomeni, da bo Ribnica v tem trenutku brez vode. V vodovod bo šla medtem voda iz rezervoarja in drugih izvirov.

»Spomenik« čistilnim napravam — (Sukno Jurjevica)

Delegatsko vprašanje LDS — OO Ribnica

Vprašanje:

1. Kakšni so vzroki, obseg in posledice epidemije zaradi okuženosti pitne vode z shigello v Loškem potoku?
2. Kakšno je strokovno poročilo Hydrovoda in inšpekcijskih služb o vzrokih in posledicah okuženosti pitne vode v Obrhu?
3. Kakšne ukrepe je sprejela oz. namerava sprejeti vlada za odpravljanje vzrokov in posledic oporečne pitne vode na območju teh dveh vodovodov in s tem za zaščito zdravja prebivalcev občine Ribnica?

PETER LEVSTEK — sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo

Še pred leti smo mislili, da je edini vodni vir pač površinski izvir, ki ga zajamemo in speljemo v cevovode. Takih investicij je bilo v Ribnici veliko. Ker se je istočasno ugotavljalo, da so ti viri v večini onesnaženi, onesnaženost v omrežju pa še hušja od onesnaženosti na izviru, se je šlo najprej v sanacijo cevovodov. To je tudi razlog, da se v preteklih letih ni vlagalo v čistilne naprave, ampak v vse drugo. Preprosto povedano: denarja je primanjkovalo na vsej črti.

Pred približno tremi leti sej je v Izberju hotelo preprečiti kaljenje vode na ta načina, da bi zvrtili vrtino, ki bi iz globine zagotavljala čisto vodo. Istočasno so se delale vrtine tudi v Obrhu, vendar se je v Izberu pri globini 100 m ugotovilo, da se pod nepropustnimi plastmi nahaja neoporečna, zelo kvalitetna pitna voda. Pozneje se je izvrtalo še pet vrtin, kar daje v končni fazi možnost izkoriščanja 55 m³/s, kar naj bi zadoščalo za oskrbo vsega dela Ribnice, ki ga zdaj oskrbuje regionalni vodovod.

Ko se je v Sodražici to odkrilo, se ni več delalo na sanaciji obstoječih vodnih virov, ki so vsi v bistvu res zelo oporečni, tako po kvaliteti kot po količini. Vse investicije v Sodražici, vključno s 1000 m³ velikim rezervoarjem, so bile namreč financirane izključno iz sredstev Območne vodne skupnosti. Seveda pa je del sredstev za energetske opremo in cevovode treba zagotoviti v Ribnici. Zaradi tega je ribniški Izvršni svet tudi sprejel korekcijo cen, s tem da bodo šla sredstva izključno v ta namen, to se pravi ne za sanacijo, ampak za popolnoma nov vir, ki je bistveno kvalitetnejši kot vsi viri, iz katerih se oskrbuje sedanji regionalni vodovod.

Pronicanje vode v take globine je izredno počasno, z rednim izčrpavanjem pa se bo v podzemlju vzpostavil podtlak, ki bo povečal hitrost pronicanja vode. V tem času predaha nekaj let pa je potrebno podrobno sanirati vodozbirno območje, ki napaja vrtine v Izberju. To pa je ves gornji del doline: Loški potok, Gora, Sodražica, Žimarice itd. To pomeni: izgradnja kanalizacije, čistilnih naprav in očiščenje vodotokov.

V Loškem potoku so vrtine napravljene iz istega razloga: da bi dobili večjo količino manj kalne vode. Dejstvo je, da se je z vrtenjem dobilo več vode slabše kvalitete, kot jo je dajal površinski vodni vir. V Loškem potoku pa drugega vira pitne vode, kot je obstoječi, ni. V izgradnjo čistilne naprave je treba iti takoj, ko bodo znani tehnični in sanitarni pogoji, ki pogujejo tip in velikost te naprave. Potrebni denar, ki je namenjen za razširjeno reprodukcijo, se bo zbral od občanov občin Ribnica — Kočevje.

Naravna struga — najboljši filter in rezervoar vode

Sanitarna inšpekcija — Poročilo o izvršenih in predvidenih ukrepih v zvezi z vodopreskrbo na področju Loškega potoka

OBOLELI ZARADI OPOREČNE PITNE VODE

Od 3. oktobra '90 se je na območju Loškega potoka, Lazca, Podpreske in Drage povečalo število črevesnih obolenj. Do 31. oktobra je obbolelo 131 ljudi, od tega je bila pri 44 izolirana shigella. To so primeri, ki so iskali zdravstveno pomoč, zato se ocenjuje, da je bilo število obolelih dosti večje. Od 12. oktobra, ko je bila sanitarna inšpekcija prvič obveščena o šigelozii s strani Zavoda za socialno medicino in higieno, so bili odrejeni ukrepi upravitelju vodovoda, da mora redno dnevno kontrolirati količino rezidualnega klora v omrežju in nastaviti regulator klora; istočasno so bili vsi uporabniki preko sredstev javnega obveščanja opozorjeni na redno prekuhavanje vode pred uporabo in na redno vzdrževanje higiene. Ker je vodovod medobčinski in pod nadzorom republiške sanitarne inšpekcije, je tudi ta opravila inšpekcijski pregled. Ugotovilo se je, da sistem deluje brez uporabnega dovoljenja, ker je bilo že pred izdajo lokacijskega dovoljenja v letu 1985 opravljenih premalo analiz, iz katerih bi bilo lahko ugotoviti kvaliteto vode. Zaradi tega je bilo izdano tudi negativno soglasje s strani sanitarne inšpekcije. Naša sanitarna inšpekcija poseduje zadnji analitični izvid od 16. oktobra, ki kaže na fekalno onesnaženost zajetja, s tem da je voda v vodovodu ustrežna, ker je kloriranje ustrezno. V mesecu oktobru so bili izvršeni pregledi varnostnih pasov po odloku o varnostih pasovih. Ogled je bil opravljen v spremstvu predstavnika KS, kjer se je ugotovilo, da se na JV strani zajetja, to je v I. varstvenem pasu, nahaja v breznu opuščeno odlagališče komunalnih odpadkov, da je na območju II. varstvenega pasu na posameznih mestih moč najti odpadke, kot so kosti, gradbeni material in pločevinke. V neposredni bližini je tudi brunarica, ki od julija meseca sicer ne obratuje več. Opozorili bi še na to, da so režimi v različnih varstvenih pasovih različni. Pred izdajo konkretnih ukrepov bo potrebno izdelati sanacijski program za vse varstvene pasove, za kar je zadolžen Geološki zavod. Na podlagi daljšega opazovanja kvalitete vode bo izdelano dokončno mnenje Zavoda za socialno medicino in higieno, ki bo osnova za upravni postopek, ker bo potrebno obnoviti tako lokacijski kot gradbeni postopek in pridobiti gradbeno dovoljenje. Na podlagi teh analiz se bo odločalo, kakšno čistilno napravo zgraditi.

Žive
naj
vsi
narodi,
ki
hrepene
dočakat dan.

23.12.1990
dan plebiscita

Moja dežela je naša država

Slovenija

ZA ALI PROTI

Če bo rezultat plebiscitnega glasovanja za samostojno, suvereno in neodvisno slovensko državo pozitiven, — bo samostojna država Slovenija ponovno prevzela pristojnosti, ki jih je po ustavi SFRJ uresničevala na zvezni ravni,

— v takem izidu glasovanja Slovenija ne bo več del federacije, pač pa samostojna, suverena država, mednarodno-pravni subjekt, ki sam odloča, ali in kako se bo povezoval z drugimi državami.

Če bi bil rezultat glasovanja na plebiscitu negativen, če bi torej za samostojnost glasovala manj kot polovica vseh državljanov Slovenije,

— o svoji sedanjosti in prihodnosti torej ne želimo odločati sami;

— to bi tudi pomenilo, da ostanemo v federaciji, kjer bi o usodi Slovenije odločala večina in kjer bi o ključnih vprašanjih življenja in dela s preglasovanjem odločali drugi

PREDPLEBISCITNI PROGRAM

sreda 19. 12. ob 18. uri
prof. Stane Okoliš in prof. Ludvik Mihelič

ZGODOVINSKI VIDIKI PLEBISCITA

TVD Partizan Ribnica

četrtek 20. 12. ob 18. uri
KONCERT UČENCEV GLASBENE ŠOLE,
MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA
IN KVARTETA INLES
TVD Partizan Ribnica
Vabljeni!

Milan Kučan:

Več razlogov govori zdaj za tó, da izpeljemo plebiscit, ne da bi čakali na sprejem svoje nove ustave. Vzpostavljamo nove ekonomske in politične ureditve v Sloveniji in Jugoslaviji je steklo prepočasno. Izpodkopavanje ekonomskih temeljev slovenskega obstanka ter vse očitnejša nevarnost mednarodne izolacije ne dovoljujeta, da bi v Sloveniji odlašali s koraki za državno osamosvojitve Slovenije. Samostojne in neodvisne slovenske države ni mogoče ustvariti čez noč, z enostavo razglasitvijo. Za mednarodno priznanje mora imeti Slovenija na svojem ozemlju dejansko oblast. Za njeno vzpostavitev bosta morali skupščina in njen izvršni svet sprejeti vrsto povsem konkretnih aktov in ukrepov. Toda za to morata imeti jasno in nedvomno pooblastilo, ki ga more najprepričljiveje dati samo za neposrednim ljudskim glasovanjem sprejeta odločitev za samostojno in neodvisno državo Slovenijo, Slovenska skupščina bi navsezadnje, naslonjena na odločitve zadnjih let, posebej od lanskih dopolnil k ustavi Slovenije do letošnje Deklaracije o suverenosti in ustavnih aktov za njeno izvedbo, ter na voljo volilcev, izpričano na spomladanskih volitvah, lahko sama sprejela takšno odločitev. Vendar daje takim odločitvam veliko večjo in v domači in mednarodni javnosti veliko bolj priznano in upoštevano legitimnost in prepričljivost, če temeljijo na plebiscitarni odločitvi glasovalnih upravičencev. Plebiscit je potreben tudi zaradi tega, ker doslej odločitev, ki smo jih na poti osamosvajanja že sprejemali, posebej lanska in letošnja dopolnila k slovenski ustavi in ustavne zakone, ki so jim sledili, nismo najdemokracičnejše preverjali z neposrednim ljudskim glasovanjem. S plebiscitom bo slovenska oblast vsekakor dobila najširšo demokratično legitimacijo, da izpelje vse tiste ukrepe, ki so potrebni, da pridemo v položaj samostojne in suverene države.

Milan Kučan:

Plebiscit ne sme pomeniti političnega opredeljevanja ene-ga dela prebivalstva zoper drugi na temelju politične pripadnosti. Ne more biti opredeljevanje strank. Mora biti le politično dejanje oziroma opredelitev večine v slovenskem narodu. Vsak dvom v realnost takšnega izida je dvom v samo potrebo po plebiscitu. Je nezaupanje v lastne sodržavljane. Dejansko legitimizirano plebiscitu in predlagani rešitvi daje le podpora večine državljanov. Politični cilj ne more biti zgolj formalno doseganje zakonsko predvidene minimalne večine. Plebiscit bo uspel, kot so zapisale tudi politične stranke v svojem sporazumu, če se bo pozitivno opredelila velika večina vseh volilnih upravičencev. To je tudi predlog predsedstva in izvršnega sveta.

Vladni scenarij

Po vladnem scenariju naj bi ob uspelem plebiscitu v jugoslovanski zapuščini Slovenija iztržila 32 odstotkov deviznih rezerv, prevzela objekte in opremo zveznih upravnih organov na naših tleh, od zadolženosti federacije pa le sorazmerni (najnižji) delež — desetino — jugoslovanskega konvertibilnega dolga

Lojze Peterle:

Naj povem, da je vlada že pred formalnimi predlogi za plebiscit pripravljala analize za različne možne razplete v Jugoslaviji. Gradivo je posvečeno možnostim, da si do osamosvojitve pomagamo s plebiscitom. S tem gradivom vlada s svoje strani utemeljuje plebiscit, pojasnjuje njegovo pravno moč, v tej zvezi govori jasno tudi o možnih odnosih do Jugoslavije, na koncu pa predlaga zaporedje korakov, ki so nujni za konkretno osamosvajanje. Vlada je na podlagi okvirnejšega analitičnega gradiva povzela tisto, kar se ji zdi potrebno za razpravo v skupščini. Jasno je, da v njem ni odgovorov na vsa možna vprašanja, ki jih je pri taki odločitvi možno postaviti. Gradivo odkrito govori tudi o tveganju, ni pa to njegov ključni pomen. Glavno in nevarnejše tveganje vidi vlada v možnosti, da bi ostala Slovenija v taki Jugoslaviji, kjer ne bi mogla uveljavljati svojih političnih, gospodarskih in drugih interesov. Notranje carine, vojaški socializem, neplačevanje računov, grožnje, sistem preglasovanja, oviranje razvojne dinamike, koncept mešanega ozemlja so samo nekatera dejstva, ki razkrivajo nevarnost vztrajanja v taki Jugoslaviji. Pozitiven plebiscit ne pomeni nedeljske karte za odhod iz tega dela Srednje Evrope, pomeni pa prestejše roke, čiste račune, pomeni možnost za polet naših ustvarjalnih potencialov in pomeni približevanje k Evropi. Prepričan sem, da k neki novi, kakovostni skupnosti jugoslovanskih republik in narodov največ pomaga čimprej evropeizirana Slovenija, ne pa preglasovana jugoslovanska provinca. Danes dokazujemo nekaj temeljne in nujne politične zrelosti, ki je za projekt take narave, kot je osamosvajanje nekega naroda, neke republike, lahko samo samoumeven. Naj temu dnevu sledijo novi, zreli koraki. Vlada bo na tej poti odgovorno prispevala svoj delež. Nadaljujmo torej naše delo za samostojno in demokratično Slovenijo. «

Lojze Peterle:

»Samostojno Slovenijo smo dolžni uresničiti ne zaradi pri-ložnosti, ampak zaradi potrebe. Ne iz dolžnosti do spomina na davno Karantanijo, ampak zaradi lastnega narodnega dostojanstva, zaradi preživetja, zaradi vredne prihodnosti nas in iz odgovornosti do tistih, ki pridejo za nami.«

Lojze Peterle:

»Iz Zahoda dobivamo nekatere zelo ugodne informacije o pripravljenosti za pomoč po plebiscitu, ker bo s tem plebiscitom za tuje investitorje zadeva poslej jasnejša. Tako bo svetu jasno, da se je Slovenija odločila za evropsko pot in da hoče postaviti pregledne in konkurenčne pogoje za tuji kapital.«

Izjava o dobrih namenih

Ob razpisu plebiscita, ki naj na temelju trajne in neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe in v skladu z določbami mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ugotovi ljudsko voljo, ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki iz tega izhajajo, želi skupščina Republike Slovenije izraziti svoje dobre namene:

1. S plebiscitno izraženo voljo slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti ter vseh drugih volilcev v Republiki Sloveniji naj Slovenija končno in dejansko postane suverena, demokratična, pravna in socialna država. Temeljila bo na človekovih pravicah, na delu in podjetništvu, na socialni pravičnosti in varnosti za vse, na ekološki odgovornosti ter na najboljših slovenskih in evropskih tradicijah. V tem smislu bo razvijala politično parlamentarno demokracijo in na ravni sodobnih spoznanj varovala državljanske pravice, ustvarjala lasten gospodarski sistem, vodila svojo ekonomsko politiko in samostojno razpolagala z ustvarjenim dohodkom. To bo pomagalo k boljšemu in učinkovitejšemu reševanju nakopičenih problemov ter doseganju nove blaginje.

Slovenska država zagotavlja italijanski in madžarski narodnosti tudi v samostojni Republiki Sloveniji vse pravice, kakor so določene z ustavo in zakoni ter mednarodnimi akti, ki jih je sklenila in jih priznava SFRJ. Prav tako zagotavlja vsem pripadnikom drugih narodov in narodnosti pravico do vestranskega kulturnega in jezikovnega razvoja, vsem s stalnim bivališčem v Sloveniji pa, da lahko pridobijo državljanstvo Slovenije, če to želijo.

Republika Slovenija bo na osnovi mednarodnih listin in svoje naravne pravice še naprej skr-

bela in se zavzemala za Slovence v zamejstvu in v tujini.

2. Vzpostavitev samostojne slovenske države na osnovi pravice do samoodločanja ni usmerjena zoper nikogar v Jugoslaviji niti zunaj nje. Enako pravico priznava Slovenija tudi drugim narodom v SFRJ. S plebiscitom izražena volja za osamosvojitve Slovenije naj da Republiki Sloveniji možnost, da ponudi vsem narodom Jugoslavije demokratične osnove za ureditev medsebojnih odnosov v morebitni jugoslovanski konfederativni ali gospodarski skupnosti ali kakšni drugi ustrezni povezavi. S tem sprejema Republika Slovenija svoj delež odgovornosti za demokratizacijo na celotnem področju sedanje Jugoslavije, tudi pred

mednarodno javnostjo. Republika Slovenija bo predlagala vsem republikam sprejetje sporazuma o pravnem nasledstvu, to je o razdelitvi pravic in obveznosti SFRJ.

3. Slovenska država bo v primeru, da se glasovalci izjavijo za neodvisno in samostojno Slovenijo, storila vse potrebno, da bo nova država Republika Slovenija dejansko izvrševala oblast na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Prav tako bo spoštovala vsa načela mednarodnega prava in v smislu pravnega nasledstva določbe vseh mednarodnih pogodb, ki jih je sklenila SFRJ. Pri-zadevala si bo čimprej postati članica OZN in drugih mednarodnih organizacij. Zaposila bo za polnopravno članstvo v Svetu Evrope in OECD ter za ustrezno

povezavo z Evropsko skupnostjo in za sklenitev sporazuma z EFTO.

Slovenija se bo zavzemala za nenasilno reševanje konfliktov v svetu. Vključila se bo v evropski sistem kolektivne varnosti in sodelovanja ter v procese razoroževanja ob ustreznih mednarodnih garancijah. Kot samostojna država želi prispevati svoj delež k ustvarjanju nove Evrope in se tako neposredno vključiti v uresničevanje Pariške listine.

Plebiscit o neodvisnosti in samostojnosti države Slovenije je torej zavezan vsem najboljšim izročilom humanizma in civilizacije, slovenske in evropske zgodovine ter prijazni prihodnosti Slovencev in drugih prebivalcev Republike Slovenije.

RAZGLAS

DRŽAVLJANOM REPUBLIKE SLOVENIJE VSEM VOLILCEM V REPUBLIKI SLOVENIJI

Udeležite se glasovanja na plebiscitu v nedeljo, dne 23. decembra 1990
Glasovali bomo o vprašanju:

ALI NAJ REPUBLIKA SLOVENIJA POSTANE SAMOSTOJNA IN NEODVISNA DRŽAVA?

DA

Odločitev za samostojno in neodvisno državo Republika Slovenija bo sprejeta, če bo zanjo glasovala večina vseh volilcev.

Odločitev za samostojno in neodvisno državo Republika Slovenija ima naslednji pomen:

1. Republika Slovenija kot samostojna in neodvisna država ne bo več združena v zvezno državo — Socialistično federativno republiko Jugoslavijo.

2. Postopna uresničitev statusa Republike Slovenije kot samostojne in neodvisne države se uredi z ustavnim aktom za izvedbo odločitve, sprejete na plebiscitu, z novo ustavo Republike Slovenije in ustavnim zakonom za izvedbo ustave.

NE

3. Republika Slovenija kot samostojna in neodvisna država bo lahko sklepala meddržavne pogodbe, vključno s konfederalno pogodbo z državami drugih jugoslovanskih narodov.

Na plebiscitu sprejeta odločitev za samostojno in neodvisno državo Republika Slovenija bo zavezovala skupščino Republike Slovenije, da v šestih mesecih sprejme ustavne in druge akte ter ukrepe, ki so potrebni, da Republika Slovenija prevzame izvrševanje suverenih pravic, ki jih je prenesla na organe SFRJ. Hkrati začne pogajanja z drugimi republikami v SFRJ o pravnem nasledstvu SFRJ in o bodoči ureditvi medsebojnih odnosov po načelih mednarodnega prava, vključno s ponudbo konfederalne pogodbe.

Smo za samostojno in neodvisno državo Republiko Slovenijo.

SKUPŠČINA REPUBLIKE SLOVENIJE

Scenarij gospodarskega osamosvajanja ob uspelem plebiscitu

Slovenska vlada predlaga in prevzema odgovornost za takle scenarij:

- vzpostavljajo lastnega gospodarskega sistema (lastninjenje, davčni sistem, bančni in denarni sistem, sistem ekonomskih odnosov s tujino),
 - uvajanje lastne gospodarske politike (sanacija bančnega sistema, sanacija gospodarstva s prenosom dolgov v javni dolg, podpora izvozu),
 - sprotno prilagajanje gospodarske strukture;
- Načelno je scenarij po vladnih ocenah izvedljiv v šestih mesecih, če ne pride do nepredvidenih dogajanj.

Osamosvojitve Slovenije bi pri družbenih dejavnostih terjala:

- prevzemanje delovanja patentnega urada, avtorske agencije, zdravstvenih, sanitarnih in veterinarskih inšpektoratov za delo na meji ipd.,
- zagotovitev udeležbe v tistih mednarodnih organizacijah, v katerih bo Slovenija tudi v bodoče sodelovala (svetovna zdravstvena organizacija, mednarodna organizacija dela, UNESCO ipd.).

Družbenopolitični zbor Skupščine občine Ribnica je na seji dne 11. 12. 1990 na predlog vseh političnih strank, zastopanih v DPZ SO Ribnica, sprejel naslednjo

IZJAVO

o skupnem nastopu za uspeh Plebiscita za samostojno in neodvisno državo Slovenijo

1. Politične stranke delujejo v pripravah na plebiscit sporazumno in usklajeno.
2. Osamosvojitve in neodvisnost Republike Slovenije je temeljna usmeritev in glavni cilj vseh strank, zastopanih v občinski skupščini.
3. Ljudsko glasovanje je neposredna, najbolj legitimna in najbolj demokratična oblika izražanja ljudske volje. Tega zgodovinskega trenutka slovenski narod in državljani Slovenije ne smemo zamuditi.
4. Zavezujemo se, da bomo za čim večjo udeležbo na plebiscitu in njegov uspeh zastavili ves svoj politični ugled in vpliv. Pozitivnega izida plebiscita si ne more pripisati nobena posamezna stranka ali koalicija. V skladu s tem je plebiscit nadstrankarsko dejanje.

Vabimo vas
k udeležbi na plebiscitu v nedeljo, 23. 12. 1990.

S to izjavo pozivamo vse volilne upravičence v občini Ribnica, da z glasovanjem za samostojno in neodvisno državo Slovenijo prispevamo k skupnemu uspehu plebiscita.

Ribnica, 11. 12. 1990

Predsednik
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA:
Benjamin Henigman

Ob osamosvajanju Republike Slovenije

23. 12. 1990 se bomo državljani Republike Slovenije s plebiscitom svobodno odločali o samostojnosti in suverenosti naše republike. Za Slovence je to resnično zgodovinski in prelomni mejnik v obstoju Slovenije od Karantanije dalje do najnovejšega obdobja. Vseskozi je v tem maloštevilnem narodu živela želja po ustanovitvi neodvisne države, ki pa se kot zakleto ni uresničila ali pa so se takozvani plebisciti kričevito končali v škodo Slovenije in njenih prebivalcev. O svoji usodi, svobodnem življenju in lastni domovini so vedno odločali drugi, ostala je zgodbina in trpek občutek, da Slovenci zaradi svoje majhnosti nismo sposobni pred svetom dokazovati svoje identitete, da nas ohranja kot narod le širokoprčnost tujcev, ki so se nas lastili zaradi bistrega uma in pridnih rok.

Menim, da to povsem ne drži. Narod, ki je rodil toliko pomembnih hčera in sinov, ki so s svojo slovensko besedo, pisano in izgovorjeno, kljubovali potujčevanju in gospodarskem podjarmljenju, ni narod hlapcev, ubogljivih podanikov, temveč narod, ki mu je mesto enakovrednih v evropskem delu starega kontinenta.

Mislím, da je petinštirideset let prisilnega, skupnega bivanja v neki celoti, imenovani Jugoslavija, polni osladnih parol o enakosti, enotnosti, dovolj dolga, predolga doba za normalno dozorevanje naroda, da vendar uvidi, da taka združba zgodovinsko, versko, značjsko različnih narodov brez posluha za te razlike, ne more tvoriti perspektivne, kreativne celote, temveč, da je ta, pod oklepom prisile militaristično nastrojenega večinskega naroda, podvržena nazadujočemu razkroju, ki vodi v mračno preteklost odvisnosti.

Dan 23. 12. 1990 bo resnično zgodovinski, saj bo prvič v zgodovini zamejil obdobje Slovenije in njenih državljanov tako časovno kot prostorsko, v katerem bodo plodno vzniknile misli ob naših volitvah, polno zaživele ideje svetovnega slovenskega kongresa in končno obdobje, ki bo državnotvorno urejeno z novo slovensko ustavo.

Krajani Ribnice! Pod te pisane misli bi lahko bil podpisan član katerekoli politične stranke. Menim, da taka razmišljanja preverjajo vsakega od nas, teh si ne more in ne sme lastiti nobena posamezna stranka, ta so naša skupna, ribniška, vendar enkrat in za vselej slovenska. Izkoristimo ponujeno nam nožnost: biti prvič v naši zgodovini samostojni, suvereni.

Dr. med., dr. stom.
Ladislav Andoljšek

FRANC LOVŠIN, poslanec Zbora občin Skupščine Republike Slovenije

PLEBISCIT

Spoštovani!

V prejšnji številki Rešeta sem napovedal, da vas bom v tem kotičku seznanjal z dogajanjem v skupščini Republike Slovenije. In prav bi bilo. Morda bi v normalnih časih in razmerah bilo to resnično mogoče. Toda, kakšni so časi in kakšne so možnosti? Skupščina Republike Slovenije in njeni odbori so v času teh dveh mesecev obravnavali več deset zakonskih osnutkov in predlogov, poleg teh pa še ustavo, vprašanja teritorialne obrambe in končno še vprašanja plebiscita. Toda Rešeto ni dnevnik ne tednik, je nekako dvomesečnik. V dveh mesecih pa se je dogodilo toliko stvari...

Pred menoj in vami se pojavlja vprašanje, o čem je treba spregovoriti prej? O tistem, kar je sicer pomembno, a je že mimo, ali o onem, kar prihaja? Upam, da boste soglašali, da je ta trenutek bolje govoriti o stvareh, ki so pred nami. Pred nami pa so najtežja vprašanja o ustavi in plebiscitu. Izmed obeh je prvo plebiscit.

Plebiscit

Beseda je sestavljena iz dveh latinskih besed: besede »plebs«, kar pomeni ljudstvo, in besede »sciscere«, kar pomeni odobriti, določiti. Po naše, po slovensko, pa je plebiscit ljudsko glasovanje. Plebiscit se v novejši zgodovini uporablja kot postopek, s katerim se prebivalstvo določenega območja z glasovanjem izjavlja in odloča o položaju tega območja, n. pr. o priključitvi območja določeni državi ali o vzpostavljanju, spremembi ali prenehanju določenega mednarodno pravnega položaja določenega ozemlja.

Slovenci že poznamo plebiscit—koroški plebiscit. Kadar se ga spomnimo, nam lahko povzroči vtroglovo slabost zaradi posledic. Od tedaj je Slovenija manjša za slovensko pokrajino Koroško in za velikanski del živčnega slovenskega telesa. Koroški plebiscit je za Slovence silno slaba izkušnja, iz katere bi se morali vodilni politiki naučiti dveh reči: prve, da ta igrača rada prinaša radost tujcem, in druge, da s to igračo povedo veliko več, kot zmorej skriti s premišljenimi besedami. Povedo, da oblasti, ki so jo pridobili z volitvami, ne znajo uporabljati, da nimajo moči, s katero bi v ustrezni meri zagotavljali delo in življenje določene družbe, povedo, da so jim vajeti ušle iz rok. Povedo pa tudi, da niso dovolj močni, da bi zmogli nositi posledice svojih dejanj in jim je plebiscit sredstvo, s katerim prevalijo slabe posledice neposredno na ljudstvo, češ: »Ljudstvo samo je odločilo«. Plebiscit ali ljudsko glasovanje bi bilo nekaj lepega in resnično neposredno demokratičnega, če bi potekalo v mirnih časih, po treznem premisleku in po umiritvi političnih in življenjskih interesov. Toda vsakdanje življenje gre daleč mimo takih zahtev ali pa poteka prav v nasprotju z njimi. Zato plebiscit ni nič, kar bi bilo lepo, temveč je nekaj, kar je vsiljeno. Vsiljeno je lahko od najvišjih politikov, političnih teoretikov, strank in njihovih voditeljev, drugih narodov ali tujih držav.

Slovenci smo pred drugim plebiscitom

Skupščina Republike Slovenije je dne 6. 12. 1990 sprejela zakon o plebiscitu, s katerim naj se državljani Slovenije, t.j. vse osebe, ki so vpisane v redne volilne imenike, izrečejo, da želijo živeti v samostojni in neodvisni Republiki Sloveniji.

Kdo nam vsiljuje to drugo ljudsko glasovanje, saj imamo vendar vse: imamo državo Slovenijo, imamo deklaracijo o suverenosti Republike Slovenije in dodatke k ustavi Republike Slovenije. Imamo vse, kar je normalni vladavini in normalnim politikom več kot dovolj za normalno življenje. Le kaj nam je potem še treba, da se spuščamo v deročo reko prej, preden si ne odgovorimo na vprašanje: »Znamo plavati, bomo dosegli drugi breg?«

Kdo je torej tisti, ki nas peha v mrzlo vodovje ljudskega glasovanja sredi viharja?

Pehajo nas:

— **politični teoretiki**, ki so že pred leti trdili, da so Slovenci z vstopom v Jugoslavijo za vselej izčrpali pravico do samoodločbe, (čeprav življenje to zanika. Nihče, ki je padel, ni dolžan obležati. Vsak čas ima pravico, da vstane in gre naprej);

— **predsedstvu SFRJ in Republike Slovenije**, ki v času od sprejema deklaracije o suverenosti Republike Slovenije v mesecu maju 1990 pa vse do danes nista uspeli doseči jasnega in poštenega sporazuma o določenih pristojnostih obeh držav,

— **drugi narodi**, katerih voditelji zatirajo, da žele dobri prebivalci Slovenije živeti v Jugoslaviji, kakršna pač je, in so proti sožitju le vrhovi slovenske državne oblasti;

— **tuje države**, ki vztrajajo na celovitosti Jugoslavije, ne oziraje se na notranje razmere v tej Jugoslaviji, dokler se na demokratičen način ne zagotovi ljudska volja. Za demokratičen način izraza ljudske volje pa štejejo plebiscit;

— **jugoslovansko predsedstvo**, ki ne uporablja zakonov Jugoslavije na vsem ozemlju SFRJ enako za vse ljudi in vse republike, oz. pokrajine, pač pa dopušča Srbiji nekaj, česar Kosovem, Hrvatom in Slovincem sploh ne;

— **jugoslovanska vlada**, ki z Markovičevno obliko tržnega gospodarstva izmoghava slovensko gospodarstvo in ga peha v popoln zlom;

— **politične stranke in njihovi voditelji**, ker ugotavljajo, da je vztrajanje v tako bednih gospodarskih in družbenih razmerah nemogoče. (Srbka gospodarska blokada se nadaljuje, gospodarski pritiski na Slovenijo prav tako, brezposelnost narašča, gospodarstvo hira, Jugoslavija se spremeni v državo neobvladovanega nasilja, Slovenija je vključena v jugoslovanski gospodarski sistem, ki ne dopušča razumnih rešitev);

— **slovenska vlada**, ki izjavlja, da je 80% oblasti vezanih na zvezno oblast in zato nakopičenih problemov ne more rešiti in tudi ne odgovarjati ljudem za vse, česar ji ni dano reševati.

V ljudsko glasovanje nas končno peha tudi **spoznanje**, da Slovenci brez vpliva v predsedstvu SFRJ, brez vpliva v JLA, brez vpliva v skupščini SFRJ ne moremo ničesar prispevati k urejanju in ureditvi jugoslovanskih podivjanih razmer in zato tudi ne moremo nositi odgovornosti za posledice, ki iz takega stanja izhajajo. Ta spoznanja nam narekujejo, da ne moremo in nočemo sodelovati pri krvavem obračunu med velikimi narodi. Če voditelji velikih narodov ne želijo in nočejo poslušati predlogov za mirno bratsko sožitje, ampak jim je več do krvi in klanja, potem naj se koljejo sami, čeprav tudi za tak nesrečen primer ne bomo odpovedali pomoči pri obvezovanju ran njihovih nesrečnih ljudi.

Ljudsko glasovanje — plebiscit — je surovo dejstvo, ki prinaša:

— v primeru uspeha ugodne družbene premike v korist blaginje vseh prebivalcev Slovenije;

— v primeru neuspeha — nadaljevanje hiranja, životarjenje in umiranje, enkrat na obroke, drugič vseprek.

Dragi volilci!

Upira se mi, če me kdorkoli vrže nepripravljenega v mrzlo, široko in podivjano reko. Toda, če se nasilnežev nisem mogel ubraniti in so me le vrgli v vodo, mi moja življenjska moč in moj razum ne dovoljujeta niti strahu, niti obupa. Morda bom sredi valov prosil Boga za pomoč, morda bom celo klel, toda ves čas se bom boril in plaval na vso moč proti svojemu

bregu, na katerem vidim upanje novega življenja...

S plebiscitom smo vsi pahnjeni v deročo reko. Vsi moramo na svoj breg... Tam bi vas rad videl žive, zdrave in s srci, polnimi radosti, ki bo žarela vsem v očeh...

Ce hočemo preživeti, če hočemo spet postati močni in vredni človeškega spoštovanja, moramo imeti, kar imajo drugi narodi: **samostojnost, neodvisnost, svobodo... Toda za svobodo se je treba vedno boriti... Tokrat na način, ki nam je sicer vsiljen, a je edini, ki zagotavlja mir in je zato najboljši... za ljudi.**

Nikomur ne bom govoril, kako naj glasuje. Vsakdo ima svojo vest. Tudi če vam bo težko, svojo vest poslušajte in po njej se ravnajte...

Vsem pozdrav!

Priložnost zamujena ne vrne se nobena!

Že bežen pogled v zgodovino slovenskega naroda jasno razodeva, da se je v narodu v vsakem obdobju pojavljala plast naprednih ljudi, ki so bili navdušeni za demokratično življenje in plast nazadnjaških ljudi, ki nikoli niso upali sprejemati nove in boljše rešitve. Kakor je npr. v Prešernovi »Zdravljici« izražen ves napredni program slovenskega demokratičnega duha (ki seveda nikoli ni bil povsem uresničen), tako se kaže vsa bornost konzervativnega programa v proslavljeni pesmi Koseskega, ki obljublja dinastiji, da »hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovence ne gane.«

V Prešernovem času se je širila ideja ilirizma, ki je sicer spodbujala narodno zavest, odrekala pa se je recimo slovenščini kot knjižnemu jeziku. Ilirizem je videl v slovenščini samo narečje v knjigah za kmete. Zoper ilirizem se je z vso ostrino bojeval Prešernov krog z jasnim spoznanjem, da bi odločitev za ilirizem (danes bi rekli za federacijo) pomenila konec koncev smrt za slovenski narod. Prešeren je bil za sodelovanje slovenskih narodov (»vsi naj si v roke sežejo«), toda v demokratičnem boju in na temelju medsebojne enakopravnosti.

Pisatelj Ivan Cankar pa je imel 12. 4. 1913. leta v Ljubljani znamenito predavanje »Slovenci in Jugoslavlani«. V tem predavanju je obsodil postavljanje jugoslovanskega vprašanja kot kulturno in jezikovno vprašanje. V tem predavanju je dobesedno dejal: »Morda je kdaj to vprašanje eksistiralo; toda rešeno je bilo takrat, ko se je jugoslovansko pleme razcepilo v četrto narodov s četverim, čisto samostojnim kulturnim življenjem. Po krvi smo si bratje, po jeziku vsaj bratrance, po kulturi, ki je sad večstoletne separatne vzgoje, pa smo si med seboj veliko bolj tuji, nego je tuj naš gorenjski kmet tirolskemu ali pa goriški viničar furlanskemu.«

Slovenci smo res že nekajkrat v zgodovini zamudili zadnji vlak, ki nas bi peljal v svobodo, ki seveda vedno zahteva veliko žrtvovanja in nesebičnega dela. Slovenci doslej še nikoli nismo imeli prave države ali kraljevi-

ne. Zаметki državnosti na gosposvet-skem polju in knežji (vojvodski) prestol je zavil v boleč zgodovinski spomin. Zaradi res svojevrstnega geografskega položaja in težkih zgodovinskih okoliščin smo bili Slovenci običajno hitro zadovoljni z oblastjo, ki nam je »milostno« delila kruh in druge materialne dobrine. Zaradi ljubega kruha je bil marsikdo pripravljen hlapčevati vladajoči oblasti. Ali kakor se je izrazil naš pesnik Janez Menart: »Ko drsal šolske sem klopi, spoznal sem: mnogo je ljudi in vsak peha se in poti za ljubi kruhek!«

Kadar premišljujem zgodovino našega naroda, mi skoraj vedno pride na misel izvoljeni izraelski narod, ki se je večkrat predajal isti skušnjavi materializma. V drugi Mojzesovi knjigi je zapisano, kako so Izraelci že drugi mesec po izhodu iz egiptovske sužnosti v puščavi godrnjali na Mojzesa: »O da bi umrli po Gospodovi roki v egiptovski deželi, ko smo sedeli pri loncih mesa, ko smo jedli kruha do sitega! Saj si nas odvedel v tole puščavo, da pomoriš vso to množico z lakoto.« — Izraelci namreč v puščavi še niso spoznali, da je svoboda več vredna kakor polni trebuh mesa v egiptovski deželi, v suženstvu.

Tudi naš narod se sedaj nahaja v duhovni, politični in gospodarski puščavi. Prenekateri Slovenec in Slovenka zelo nepremišljeno in nehalno godrnja, kako je po volitvah se slabše na vseh področjih življenja. Prav gotovo bo ravno uspešni plebiscit, kjer se bo razodela volja naroda, pomagal, da bomo izšli iz puščave in se ne bomo več ozirali samo na polne lonce mesa, ki nas duhovno gotovo niso osrečevali.

Večja samostojnost naše dežele nam bo pomagala, da bomo zavzeli bolj prijateljski odnos do vseh jugoslovanskih narodov. Samo svobodni bomo lahko še naprej z veseljem prepevali našo narodno pesem:

»Bodi zdrava, domovina,
mili moj slovenski kraj!
Ti prekrasna, ti edina
meni zemeljski si raj!«

Maks Ipavec

Milan Kučan:

Nastanek nacionalne slovenske države, ki je zgodovinska nuja, ni naš končni cilj. Razumemo ga kot sredstvo in način za vstopanje Slovenije v nove integracije, v nova povezovanja, bodisi v okviru Jugoslavije bodisi širše, v evropskih okvirih. Drugače bi se izprli v avtarkijo, osamili bi se v mednarodni, vse bolj povezani in med seboj odvisni skupnosti. Končali bi kot provincialen, nezrel narod na obrobju evropske zgodovine.

Razmislimo in se odločimo

Ivan Cankar je zapisal:

»Bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravljeni za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja.«

Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj!«

»ZA« plebiscit se bomo odločili tudi zato, ker želimo našim zanamcem zapustiti ta lepi slovenski jezik, da bo zvenel tudi poznejšim rodovom.

Prepričana sem, da bomo imeli dovolj poguma, da bomo na glas povedali, da imamo radi to našo prelepo deželo, da hočemo živeti na svoji zemlji svobodni, da jo hočemo sami negovati in varovati pa tudi odgovarjati zanjo.

Ravnateljica OŠ dr. Franceta Prešerna Ribnica:
Anica Benčina

Demosov forum

V nedeljo, dne 16. 12. zvečer, se je v prostorih skupščine občine pod okriljem Demosa bolj ali manj spontano zbrala skupina ljudi, ki so poleg številnih drugih v naši republiki in občini začutili, da je pred nami zgodovinski dogodek — plebiscit. Zbrali so se zato, da bi vsak po svojih močeh prispeval, da bi to zgodovinsko dejanje tudi v Ribnici izvedli čim bolj samozaveščno in dostojanstveno. Tega zbra so se udeležili:

dr. L. Andoljšek, predsednik DEMOS-a, poslanec v DPZ občine

mag. M. Hočvar, podpredsednik SKD, poslanec v DPZ občine

Anica Benčina, ravnateljica OŠ Ribnica

Ivanka Peterlin, prof. na OŠ Ribnica

S. Hitji-Hočvar, SKD, poslanka v ZKS občine

Maks Ipavec, ribniški dekan

Jože Klun, domačin,

župnik na Gorenjskem

Anton Marolt, SKD, poslanec v DPZ občine

Janez Marolt, član odbora SKD

Franc Jaklič, SKZ, poslanec v ZSD občine

Benjamin Henigman, SKD, predsednik DPZ občine

Franc Mihič, SKD, podpredsednik SO Ribnica

Franc Mihelič, predsednik SO Ribnica

Na forumu so bile sprejete številne različne pobude za pripravo akcij, ki naj bi potekale v občini ob pripravah in izvajanju plebiscita, katere naj bi udeleženci prenesli v svoja okolja, politične organe in javne ter kulturne institucije. Cilj tega zbra je torej bil: postorimo vse, da bo vsem omogočeno dostojanstveno in pogumno odločanje z »vedrim čelom« za častno prihodnost.

OO SKD

Razprava o odmevnih temah so od leve proti desni vodili: Franc Mihič, Franc Miklavčič, Jože Pučnik, Tone Frantar in Franc Lovšin.

O plebiscitu — I.

Na javno razpravo o plebiscitu, ustavi in sindikalnem pluralizmu je ribniški Demos povabil Jožeta Pučnika, Franca Miklavčiča in Toneta Frantarja.

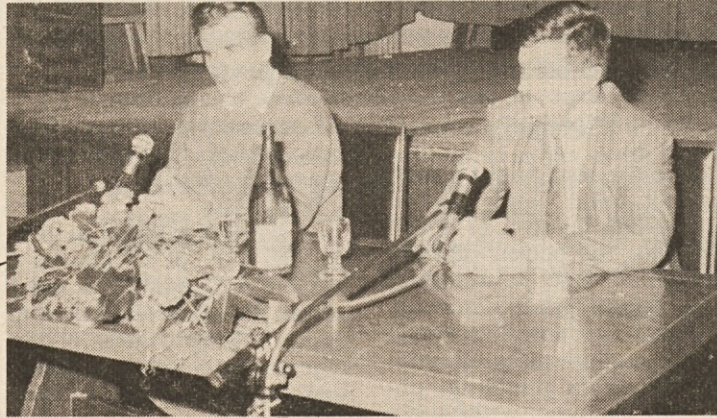
Razpravo o omenjenih temah je pred nabitno polno dvorano TVD Partizan vodil občinski poslanec v zboru občin Franc Lovšin. Jože Pučnik je na željo prisotnih poudaril gospodarske posledice odcepitve, pri kateri ne gre samo za to, da denar po uspelem plebiscitu ne bo več odtikal iz Slovenije v federacijo, ampak predvsem za to, da bomo sanirali razmere doma po lastni presoji. Suverenost je prevzemanje odgovornosti in ne nacionalizem in šovinizem, ni več razglajanje, da smo Slovenci, ampak to bomo, ne da bi se nam bilo treba za Slovence kar naprej razglajati. Povedal je, da je bil do zadnjega proti absolutni večini, potrebni za uspeh plebiscita, in pozval vse, naj se plebiscitu udeležijo, saj za tistega, ki ne pride, velja, kot da je glasoval proti.

Miklavčič je kot podpredsednik SKD povzel poglede svoje stranke na osnutek slovenske ustave, pri čemer se je posebej zavzel za nadomestitev svetosti življenja z nedotakljivostjo življenja v preambuli ter za črtanje 52. člena, ki govori o svobodi

odločanja pri rojevanju otrok, ker tega iz kompromisnih razlogov nima nobena ustava v Evropi.

Razpravo je s svojim populističnim nastopom najbolj razgibal podpredsednik Konfederacije neodvisnih sindikatov Tone Frantar. Ker je bila to prva predstavitev neodvisnih sindikatov na tem koncu Dolenjske, je več razpravljalcev izrazilo potrebo po organiziranju teh sindikatov v ribniških in kočevskih podjetjih. Po izjavah prisotnih domačih predstavnikov Dmosa se le-ta kot politična organizacija v sindikalno delovanje ne bo vmešavala, pripravljena pa je pomagati pri vzpostavljanju stikov.

Vsem gostom je bilo iz dvorane zastavljenih največ vprašanj ekonomske in socialne narave in glede na to, da so bili odgovori pospremljeni z aplavzom, je dal Demos v Ribnici prave odgovore tudi za čas po odločitvi za samostojno in neodvisno Slovenijo. V zahvali gostom je podpredsednik Demosa Ribnica to obhajanje poudaril z besedami, da je večer nedvomno prispeval k samozavestnejšemu odločanju na plebiscitu, ki bo v Sloveniji in Ribnici nedvomno uspešen.

Vodja poslanskega kluba SDP Milan Potrč in predsednik občinskega odbora stranke Lado Orel na srečanju članov in simpatizerjev SDP v TVD Partizan

O plebiscitu — II.

Ribniška SDP si je za razpravo o plebiscitu izbrala obliko internega srečanja članov in simpatizerjev, na katerega so povabili vodjo poslanskega kluba SDP Milana Potrča. Po uvodnem nastopu plesne skupine Di je razpravo vodil predsednik občinskega odbora stranke Lado Orel.

Za Milana Potrča je plebiscit samo nadaljevanje slovenske politike, ne pa odcepitve preko noči. V njemu znanem slogu je priporočljivo ovrgel v dvorani izraženo tezo, da je upadanje ugleda Demosa edini razlog za objavo plebiscita in dodal, da so ekstremisti tudi znotraj svojih strank ocenjeni kot neprimerni. Prvič po mnogih mesecih je prišlo do skupnega dogovora med strankami, zato je tudi vsako nezaupanje do opozicije glede odločitve na

plebiscitu kontrapropaganda za sam plebiscit. Opozoril je na to, da bo že takoj po novem letu prišlo do težav pri razporejanju sredstev za federacijo in da se bo po odločitvi za neodvisno in suvereno Slovenijo treba lotiti reševanja najprej tistih stvari, ki jih je možno rešiti brez večjih pretresov, ostale pa na daljši rok. Tujini ne smemo dati povoda, da razbijamo Jugoslavijo, odgovornost za način realizacije ukrepov po plebiscitu pa bodo državljani ocenjevali na naslednjih volitvah.

Gost je pozval navzoče k udeležbi na plebiscitu in si vzel še nekaj časa za nezadovoljnega domačina, ki je od njega zahteval nazaj odvzete posesti, potem pa se pridružil neformalnemu pogovoru z udeleženci srečanja.

Obljuba dela dolg

in mi, socialisti, se tega zavedamo. V kratki predstavitvi naše stranke v prejšnjem glasilu »REŠETO«, bi vam sedaj radi na kratko predstavili kratek oris predlogov in pobud, katere smo posredovali skupščini in predsedstvu skupščine. Mogoče vam bodo dali drugačno sliko, o nas, bolj resnično, o tem boste odločali Vi, občani.

Lahko trdimo, da ni minila skupščina, da se ni slišal glas socialistov z raznimi pobudami, predlogi in kljub manjšini dostikrat ostali osamljeni. Menimo, da so bile dosedanje pobude vsebinsko bogate in usmerjene v prid skupščine in občine kot celote.

1. Predlagali smo, da se z odlokom zaščiti naravovarstveni pas, od izvira Ribnice do zajetja v Prigorici.

2. Po večkratni naši urgenci se je imenovali ureadni odbor glasila »REŠETO«, katero je od meseca marca izšlo samo enkrat.

3. Dali smo pobudo, da se občina kot celota ustrezno uredi s smerokazi, naselja, ulic, z enotno obliko, kakor kulturnih in zgodovinskih obeležij.

4. Na našo pobudo se je imenoval odbor za praznovanje 400-letnice Gallusa in prav tako smo uspeli da v republiškem odboru za praznovanje obletnice sedi človek prof. Debeljak Janez, katerega smo predlagali prav mi.

5. V pisni obliki posredovali 16 vsebinsko pomembnih vprašanj glede osnutka k slovenski ustavi.

6. Posredovali naše mnenje (pohvalo) glede pobude o preimenovanju trga V. Vlahoviča v naselje jezikoslovca Stanislava Škrabca.

7. Kaj je in kaj bo s krajevnimi skupnostmi, nato vprašanje borcev in invalidov, za takojšnje oživilje Miklove hiše in še nekaj, ki v tem kratkem naštevanju ne najdemo mesta. Zavedamo se, da vam mogoče na prvi pogled nekateri problemi ne povedo nič brez obrazložitvene utemeljitve. Vse pobude so bile ustrezno v pisni obliki utemeljene in posredovane skupščini ali predsedstvu.

Predsedstvo socialistične stranke:

Socialistično stranko v naši občini vodi predsedstvo in sicer:

- predsednik: Alojz Marolt
- podpredsednik: Miha Umek
- podpredsednik: Vojko Stanfelj
- tajnik: Miran Košmrlj
- člani: Vinko Kersnič

Anton Perovšek
Franc Zajc
Angelca Rus
Franc Vidervol

Naj na koncu k raznim pobudam in predlogom ter predstavitvi predsedstva, zaželimo lepe božične in novoletne praznike, ki so pred nami.

K. M.

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI

V nedeljo, 23. 12. 1990,
bo plebiscit,
katerega pobudnik
smo bili prav
socialisti,
in radi bi videli,
da se na volišču
odzovemo v čim
večjem številu.

želijo
občanom Ribnice
vesele božične
in novoletne
praznike
in
mirno, uspešno leto
1991
OO SKD Ribnica

STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE

želi
vsem občanom
občine Ribnica

srečno
in uspešno
novo leto
1991

LAHKOTEN VSTOP V LETO 1991

VAM ŽELIJO RIBNIŠKI
LIBERALNI DEMOKRATI

Slovenska kmečka zveza — ljudska stranka želi vsem članom, kmetom in ostalim občanom, da bi posejano seme dalo v letu 1991 obilen pridelek, katerega bomo znali ceniti in se zavedati, da je plod dela naših lastnih rok; želi da prihajajoče leto ne bi bilo leto prevelikih skrbi ter da bi ga preživeli v miru in razumevanju, ki je dandanes toliko potrebno.

Izvedba plebiscita

S sprejetjem zakona o plebiscitu je bil določen datum za izvedbo plebiscita 23. 12. 1990 ter tudi vsi pogoji za njegovo izvedbo. Glasovali bodo lahko vsi državljani SFRJ, stari nad 18 let, ki so poslovno sposobni in imajo stalno prebivališče na območju Republike Slovenije. Razen teh pa bodo lahko glasovali tudi:

- jugoslovanski državljani, ki so se za stalno odselili in si pridobili novo stalno bivališče v tujini, njihovo zadnje stalno bivališče pred izselitvijo pa je bilo na območju Republike Slovenije, ter vsi tisti, ki imajo stalno bivališče na območju Republike Slovenije pa so na začasnem delu v tujini nad 3 mesece. Fantje, ki služijo vojaški rok in vsi udeleženci vojaških vaj glasujejo samo, če se zgledajo osebno na volišču, kjer je njihovo stalno bivališče,
- Po pošti bodo lahko glasovali le oskrbovanci domov, ki nimajo stalnega bivališča v domu.

Opozarjamo pa na dve posebnosti, ki jih na spomladanskih volitvah nismo poznali:

- za tiste, ki bodo dne 23. 12. 1990 odsotni se bo omogočilo predčasno glasovanje, zato se lahko v takem primeru zgledajo na sedežu Občinske volilne komisije na Gorenjski cesti 3, v Ribnici.
- tiste, ki zaradi bolezni ali kakega drugega opravičenega razloga ne bodo mogli priti na volišče, pa bo obiskal volilni odbor na domu v kolikor bodo kakorkoli (tudi po drugem volilcu) volilnemu odboru, na katerega območju stanujejo, sporočili, da kljub temu želijo glasovati.

Potrčila za glasovanje bodo izdajali za tiste, ki živijo na območju občine, pa niso vpisani v volilni imenik na Oddelku za notranje zadeve SO Ribnica v soboto 22. 12. 1990 do 14. ure in v nedeljo cel dan.

Vsi volilni upravičenci, vpisani v splošni volilni imenik bodo s pisnim obvestilom seznanjeni s tem, da je 23. 12. 1990 plebiscit, kje je njegovo glasovalno mesto in pod katero številko so vpisani v volilni imenik.

Pri tem poudarjamo, da se bo zaradi naglice in nekoliko drugačne razgrnitve volilnih imenikov lahko zgodilo, da kdo ne bo dobil obvestila volilcu. Kljub temu se lahko oglasi na volišču, kjer je ponavadi glasoval. Tam bo lahko glasoval, v kolikor pa ne bo vpisan v volilni imenik, ga bo volilni odbor napotil tja, kjer bo lahko glasoval.

Na volišču bodo ugotavljali volilni izid volilni odbori, za območje občine pa Občinska volilna komisija. Republiška volilna komisija bo zbrala na podlagi zapisnikov občinskih volilnih komisij izide iz vseh občin in jih razglasila.

Volilni izid bodo ugotovili tako, da bodo številu vpisanih občanov v volilnem imeniku prišteli število tistih, ki so glasovali s potrdilom. Od te vsote bodo odšteli število tistih, ki niso glasovali zaradi služenja vojaškega roka, zaradi vojaških vaj ali zaradi dela v tujini. Od tako dobljenega števila bodo izračunali odstotek tistih, ki so na glasovalnem lističu obkrožili odgovor DA.

Odločitev, da postane Republika Slovenija samostojna in nedovisna država, bo sprejeta, če se bo zanjo izreklo več kot 50% vseh glasovalnih upravičencev.

Občinska volilna komisija

Kje bomo volili?

Krajevna skupnost Ribnica:

Volišče št. 1 Ribnica

— TVD Partizan, Kolodvorska ulica št. 15, glasujejo volilci Prijateljevega trga in Lepovč.

Volišče št. 2 Ribnica

— Bivša Delavska univerza Ribnica, Kolodvorska ulica št. 1, glasujejo volilci Kolodvorske ulice št. 1, Ljubljanske ceste, Vrvarske poti, Ob Bistrici, Gallusovega nabrežja in hiše 3 in 4 ceste na Ugar.

Volišče št. 3 Ribnica

— Lovski dom, Opekarska ulica, glasujejo volilci Ulice talcev, Grajske poti, Čolnarske ulice, Opekarniške ceste, Urbanove ulice, Topniške ulice, Vodnikove, Pogorske in Louis Adamičeve ceste ter Ceste na Ugar in Kurirske ceste.

Volišče št. 4 Ribnica

— Glasbena šola, Gorenjska cesta 16, glasujejo volilci Gorenjske ceste, Gor. Lepovč, Majnikove, Šolske in ulice Jožeta Petka.

Volišče št. 5 Ribnica

— Mercator Komerciala, pritličje, Šeškova 52, Ribnica, glasujejo volilci Šeškove ulice, Struške ulice, Trubarjeve ulice, Prečne ulice, Prešernove Ulice, Vrtnarske ceste, Levstikove ulice in Partizanske ceste.

Volišče št. 6 Ribnica

— dvorana Društva upokoencev, Trg V. Vlahoviča št. 4, glasujejo volilci Trga Veljka Vlahoviča — hiše št. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 in 16.

Volišče št. 7 Ribnica

— Godzarski dom, Šeškova ulica št. 14, glasujejo volilci Trga Veljka Vlahoviča — hiše št. 1, 3, 5, 7, 9, 11 in 13.

Volišče št. 8 Hrovača

— Gostilna Andoljšek, Hrovača 30, glasujejo volilci naselja Hrovača.

Volišče št. 9 Goriča vas

— Gasilski dom Goriča vas, glasujejo volilci naselja Goriča vas.

Volišče št. 10 Nemška vas

— Gasilski dom Nemška vas, glasujejo volilci naselja Nemška vas.

Volišče št. 11 Otavice

— Gasilski dom Otavice, glasujejo volilci naselja Otavice.

Volišče št. 12 Sajevec

— Gasilski dom Sajevec, glasujejo volilci naselja Sajevec.

Volišče št. 13 Bukovica

— Gasilski dom Bukovica, glasujejo volilci naselja Bukovica.

Volišče št. 14 Dane

— Gasilski dom Dane, glasujejo volilci naselja Dane.

Volišče št. 15 Zadolje

— pri Zidar Marjanu, Zadolje 1, glasujejo volilci naselja Zadolje.

Volišče št. 16 Jurjevica

— Gasilski dom Jurjevica, glasujejo volilci naselja Jurjevica in Breže.

Volišče št. 17 Kot

— pri Gornik Ivanu, Kot 11, glasujejo volilci naselja Kot pri Ribnici.

Volišče št. 18 se ukine zaradi združitve z voliščem št. 16.

Volišče št. 19 Dolenji Lazi

— Gasilski dom Lazi, glasujejo volilci naselij Grič in Breg.

Volišče št. 20 se ukine zaradi združitve z voliščem št. 19

Volišče št. 21 Dolenji Lazi

— Gasilski dom Dolenji Lazi, glasujejo volilci naselij Dolenji Lazi in Zapuže.

Volišče št. 22 Žlebič

— v Žlebiču pri Lovšin Miri, Žlebič 19, glasujejo volilci naselij Žlebič, Slatnik, Gorenji Lazi.

Volišče št. 23 Sušje

— Osnovna šola Sušje, glasujejo volilci naselja Sušje.

Krajevna skupnost Dolenja vas:

Volišče št. 24 Lipovec

— Gasilski dom Lipovec, glasujejo volilci naselja Lipovec in Makoša.

Volišče št. 25 Prigorica

— Gasilski dom Prigorica, glasujejo volilci naselja Prigorica.

Volišče št. 26 Dolenja vas

— na sedežu krajevne skupnosti, Lončarska ul. 64, glasujejo volilci naselja Dolenja vas.

Volišče št. 27 Blate

— pri Zobec Milanu, Blate 11, glasujejo volilci naselja Blate in Kot pri Rakitnici.

Volišče št. 28 Rakitnica

— Gasilski dom Rakitnica, glasujejo volilci naselja Rakitnica.

Volišče št. 29 Grčarice

— v Kulturnem domu glasujejo volilci naselja Grčarice, Grčarske Ravne, Jelenov Žleb in Jelenol.

Krajevna skupnost Vel. Poljane:

Volišče št. 30 Vel. Poljane

— šola, glasujejo volilci naselij Vel. Poljane, Žukovo, Vrh, Škrjanek in Bukovec.

Volišče št. 31 Ortnek

— Gostilna Petrič, glasujejo volilci naselij Ortnek, Dule, Dol. Podpoljane, Gor. Podpoljane, Finkovo (Praproče — del).

Krajevna skupnost Sv. Gregor:

Volišče št. 32 Sv. Gregor

— Gasilski dom Sv. Gregor, glasujejo volilci naselij Sv. Gregor, Andol, Krnče, Levstiki, Marolče, Junče, Grebenje, Zadniki, Črnc, Brinovštica, Hojče, Graben, Hudi klanec, Gašpinovo, Zlati rep, Pusti hrib, Rigelj, Maršiči, Praproče — del, Vintarji, Kotel, Pervo, Pugled, Novi pot, Črni potok, Brlog.

Krajevna skupnost Sodražica:

Volišče št. 33 Zapotok

— Gasilski dom Zapotok, glasujejo volilci naselij Zapotok, Vinice, Sinovica, Preska.

Volišče št. 34 Lipovščica

— pri Arko Milanu, Lipovščica 11, glasujejo volilci naselij Lipovščica, Nova Stifca, Ravni dol.

Volišče št. 35 Zamostec

— Gasilski dom Zamostec, glasujejo volilci naselja zamostec.

Volišče št. 36 Sodražica

— Dom TVD Partizan, glasujejo volilci naselij Sodražica in Jelovec.

Volišče št. 37 Žimarice

— Gostišče Pogorelec, glasujejo volilci naselja Žimarice.

Volišče št. 38 Globelj

— pri Janež Antonu, Globelj 9, glasujejo volilci naselja Globelj.

Volišče št. 39 Podklanec

— Gostišče Mihelič Rudija, glasujejo volilci naselja Podklanec.

Volišče št. 40 Gora

— Osnovna šola na Petrinah, glasujejo volilci naselij Kržeti, Kračali, Petrinici, Janeži, Betonovo.

Krajevna skupnost Loški potok:

Volišče št. 41 Retje

— v Gasilskem domu Retje, glasujejo volilci naselja Retje.

Volišče št. 42 Hrib

— na sedežu krajevne skupnosti, Hrib št. 16, glasujejo volilci naselja Hrib.

Volišče št. 43 Travnik

— v menzi na Kaplji, glasujejo volilci naselja Šegova vas.

Volišče št. 44 Travnik

— v menzi na Kaplji glasujejo volilci naselij Travnik in Srednja vas.

Volišče št. 45 Mali log

— v Gasilskem domu Mali log, glasujejo volilci naselja Mali log.

PITNA VODA

Voda iz naših vodovodnih pip

Lahko rečemo, da je voda vir življenja, saj je ena izmed osnovnih sestavin vseh živih bitij. Pokriva večji del našega planeta, kar pa je kopnega, je vse prepojeno z vodo — manj le v puščavskih predelih, kjer tudi ni življenja oziroma ga je bore malo. Vremenska dogajanja so prav tako v neposredni zvezi z vodo in njenim kroženjem. Z njo je v tesni povezavi jakost sončne toplote, saj tako dobiva voda različna agregatna stanja, od pare, snega, do ledu v polarnih kapah in seveda tekoče vode, ki oplaja življenje.

Voda je največji, neutrudljivi svetovni popotnik z neskončnimi pretočenimi, preletenimi in prehojenimi kilometri. Le kaj nam bi lahko povedala vsaka molekula vode, ki je že na milijonkrat

in več obšla svet? Morda bi govorila o tropskih gozdovih Avstralije, o fekalnih vodah Zahodne Amerike, o kokosovem orehu sredi Tihega oceana, kjer je čakala, da jo odneso morski tokovi, o saharški vročini, ki jo je pognala v višave med bele brate, o deževni kaplji, ki se je stopila s hladnim Severnim morjem, o dolgih stoletjih počitka v ledeni kapi Arktike, o kosmati gosenici, ki jo je zalotila v listu zelenjave, o podzemlju, od koder je prišla očiščena na dan v bistrem izviru, o dolgi motni reki, o kozarcu hladnega napitka in o prenekaterih rastlinah, živalih in mnogih ljudeh, kjer je našla svoj nestalni dom. Ob tem potovanju pa dobiva voda mnogo »sopotnikov«. Od različnih mineralnih in organskih snovi naravnega izvora do

mnogih strupenih snovi, katerim botruje naš civilizacijski razcvet.

Največ »sopotnikov« dobi voda ob potovanju skozi tla. Že ob prvem stiku na površini izpira mehanske in tople snovi ter jih nosi navzdol. Del te vode zaustavijo korenine in jo pošljejo v nadzemni del rastlin. V tleh se voda reši teh »sopotnikov« ali pa jih prinese s seboj v izviru, vodna zajetja in končno v naše vodovodne pipe...

Za kraški svet velja svojstven vodni režim. Tla so podobna rešetu, zato voda, kjer se le da, beži v podzemlje. Mnogo je zaustavi rastlinje, še posebej večje staro drevje in močvirnska vegetacija, ki je dejansko »napihnjena« z vodo, zato delujejo močvirja kot nekakšne filtrirne gobe. Za kraški svet, v katerem leži tudi naša občina, velja, da je izrednega pomena zdrav gozd ter vsi vodni, oziroma močvirni predeli, saj uravnavajo vodni režim ter s tem celotno mikroklimo. Kras brez pravega gozda in močvirnih predelov si lahko pogledamo v Dalmaciji ali pa še bližje na Primorskem, kjer se je pred stoletji nad gozdom pregrešila človekova roka.

Ribničani smo nekako ohranili gozd in do neke mere tudi močvirne predele, dokler ni prišel bager z nadvlado regulacijske in melioracijske miselnosti. Kmeti več tisti kmet pred stoletji, ki je delal in živel z naravo z roko v roki. Postal je prav tako kot vsi — »mentalni civilizacijski pohabljenec«. Znanost mu servira »moderne«, elegantne rešitve boja zoper škodljivce ter neplodnost in daje možnost za ekspanzijo na deviške močvirne biotope. Tradicionalna suhobarska obrt se je iz naravi prijazne dejavnosti prelevila v naravi neprijazno industrijo. Posledice tega so: odtujenost od narave, uporaba kemikalij v kmetijstvu (»zaščitna« sredstva — herbicidi,

pesticidi, fungicidi ..., umetna gnojila), regulacije potokov, industrijske odpadne ter povečanje fekalij iz naselij itd. Staro reciklažno kmetijstvo je izginilo, izginela pa vse bolj tudi kvaliteta življenja in ob tem tudi kvaliteta vode, saj vse te nove pridobitve dobivamo tudi skozi vodovodne pipe. Še sreča, da ne vemo, koliko vsega tega je že šlo skozi nas in koliko bo še šlo. Zaskrbi nas običajno le tedaj, ko ta ali oni zbolijo za rakom, zlatenico itd. Hudujemo se nad neotipljivim svetom, ki nam pošilja vse to gorje, mi pa ostajamo vedno čisti. Pozabljamo na tone umetnih gnojil, ki jih razstrosimo, med drugim tudi po vodozbirnih območjih, na tone pesticidov, herbicidov in drugih zaščitnih sredstev, na kamnite kanale, ki so bili včasih bistri potoki, na ketolitne razlizega olja po gozdovih, na številne vlake in gozdne ceste, na izsekane gozdove, na ilegalna in legalna smetišča na našem rešetastem krasu, na industrijske odpadne naših tovarn, na skrite posebne odpadne, na ...

Voda bo še dolgo nosila skrite »zaklade« našega dela po vodovodnih ceveh. Skušamo ubežati globlje — z globinskimi vrtinami, kakršna je najnovejša v Izberju pri Sodražici. Pojavljajo pa se tudi prve lastovke za čiščenje fekalnih voda, kakor čistilna naprava v Ribnici. Poleg te imamo tudi nekaj spomenikov, posvečenih čistilnim napravam ali pa najbrž ljudem, ki so imeli »namero« očistiti hudo mehansko in kemično zasvinjano vodo, takšna stoji ob tovarni Sukno v Jurjevici. Nekaterim pa je kaj malo mar za čisto pitno vodo, kakor n.p. v Loškem potoku, kjer nad zajetjem vode zevala kraško brezno s sledovi odvrenih smeti neosveženih faranov. Ob oporečni vodi pa pristojni napišejo le recept, da je po-

trebno vodo prekuhavati, saj najbrž ljudi ostalo prav nič ne briga.

Pot nazaj, oziroma naprej do čiste vode je dolgotrajna. Spremeniti moramo generalno politiko v šolstvu, kmetijstvu, urbanizaciji, industriji, gozdarstvu itd. Pristopiti je potrebno k preventivnim in kurativnim ukrepom. Nekateri izmed ukrepov bi bili:

— osveščati ljudi (že v osnovni šoli), pospeševati alternativno bio kmetijstvo (reciklažno kmetijstvo), uvajati le naravi »prijazno« industrijo, zgraditi večje število ustreznih čistilnih naprav (za naselja in posebej za industrijo), dokončno urediti deponijo za komunalne odpadke in v prihodnosti vsaj predvideti

reciklažo le-teh, postaviti kontejnerje za različne odpadke, uporabiti bio olja za žage v gozdarstvu, očistiti vodozbirna območja vseh odpadkov, deregulirati rečne struge, ohraniti močvirne predele, povečati delež starejšega drevja, sanirati smetišča ...

Probleme je potrebno reševati na republiški, predvsem pa na regijski in občinski ravni.

Osnovne pojme o varovanju okolja in s tem pitne vode si mora razčistiti vsak sam v svoji glavi in ne le pred svojim pragom.

Le celovito reševanje problema nas bo tako postopno pripeljalo do zdrave pitne vode iz domačih izvirov.

JANKO VEBER — direktor Hydrovoda

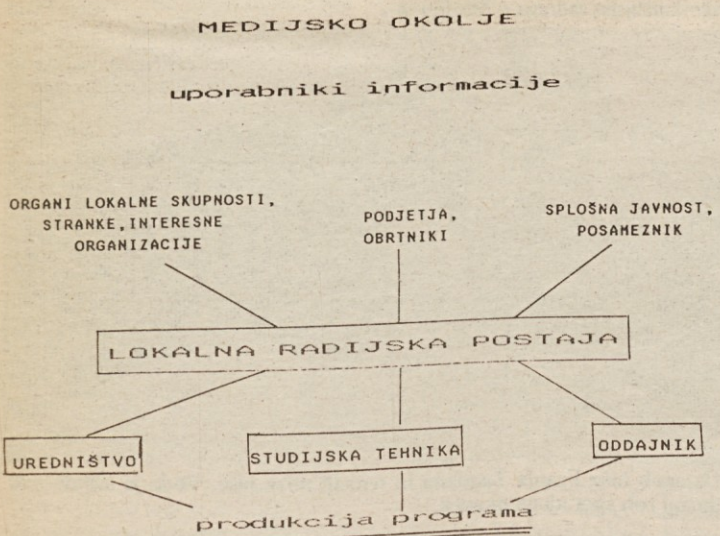
Obrh nima uporabnega dovoljenja, Ribnica in Kočevje imata slabo kvaliteto vode. Interes Hydrovoda ni, da bi tako vodo prodajal. Sanacija je potekala že prej, čeprav se prej nismo tako zavedali resnosti situacije kot po epidemiji. Za Ribnico bi bila rešitev vrtina v Sodražici, za Kočevje pa v Slovenski vasi. Cena vode je bila doslej taka, da je zadoščala za vzdrževanje cevi in plačevanje elektrike za črpanje. Obratovanje čistilne naprave pomeni nov strošek. Denar od 25% podražitve vode (6 din m³ vode za gospodinjstva in 12,5 din za industrijo) bo šel za dograditev vrtin v Sodražici. Trenutno potekajo razgovori s firmami, ki bodo prevzele elektroenergetsko opremo in krmiljenje. Vodohram je že zgrajen in črpalke kupljene, vrtine je potrebno samo še med sabo povezati in jih speljati v vodohram. Predvidena je tudi klorizacija, ki je neke vrste čistilna naprava. Celotna investicija naj bi bila realizirana v letu 1991. Od banke bomo dobili 5 milijonov din posojila, ki ga bomo odplačevali iz sredstev za razširjeno reprodukcijo.

ZA AKTUALNOST IN KVALITETO INFORMIRANJA

RADIO RIBNICA

KAJ JE RADIO?

Elektronski medij, ki omogoča neposreden prenos informacij, podatkov in drugega zvočnega gradiva od komunikatorja do recipienta.

ZAKAJ RADIO?

Zaradi zahtev sedanosti

- po hitri in aktualni informaciji, ki jo lahko kvalitetno in poceni prenaša le elektronski medij;
- po neposrednem medsebojnem komuniciranju zaradi demokratizacije političnega prostora;
- po preprostem sporočanju zaradi potreb svobodnega trga in podjetništva;
- po zadovoljevanju kulturnih, izobraževalnih in rekreacijskih potreb različnim generacijam poslušalcev z vse več prostega časa.

KAKŠEN RADIO?

Aktualen: omogoča dnevno aktualnost informacije.

Živ: omogoča živ stik poslušalca z novinarjem ali gostom.

Neposreden: povzroča takojšen odziv poslušalcev.

Nevisljiv: med poslušanjem omogoča opravljanje drugih dejavnosti.

Prilagodljiv: program prilagojen željam in potrebam poslušalcev.

Nepogrešljiv: v primeru izrednih razmer, naravnih ujm.

Poceni: ne posega v poslušalčeva sredstva za osebno potrošnjo.

Neodvisen: neposredno zvočno zrcalo družbene stvarnosti.

KAJ PO RADIU?

Vključitev

Ob 16. uri na enega od osrednjih radijskih programov Radia Slovenija, ki se predvaja na frekvenci lokalne radijske postaje v času, ko LRP ne oddaja svojega programa.

Napoved programa

Dnevno oddajanje je zaključena celota govornega programa in glasbene opreme.

Dnevno informativni program

Osrednja informativna oddaja z lokalnimi vestmi, poročili in komentarji.

Reportažna poročila o pomembnejših dnevnih dogodkih: skupščinska zasedanja,

seje vlad, strankarska dejavnost, javne prireditve, izjemni dogodki in dosežki ... Obvestila, izjave za javnost, servisne informacije.

Kontakti program

Radijske javnomnenjske raziskave.

Anketa med poslušalci.

Gost v studiu odgovarja na vprašanja poslušalcev.

Radijska okrogla miza z možnostjo sodelovanja poslušalcev.

Radijski portret.

Izobraževalni program

Praktični napotki in nasveti s področja prometa, kmetijstva, upravno-pravnih postopkov, uveljavljanja socialnovarstvenih pravic, zaposlovanja, vzgoje in izobraževanja, obrti in podjetništva, gospodinjstva ...

Predstavitve dogodkov in osebnosti iz lokalne zgodovine, razvojnih projektov itd.

Kulturno zabavni program

Vse vrste glasbe za vse generacije poslušalcev.

Posebne glasbene oddaje: glasbene lestvice, želje in čestitke poslušalcev.

Predstavitve domačih glasbenih ustvarjalcev, dramskih in literarnih dosežkov.

Radijske humoreske in satira.

Dnevno tematsko oddajanje

Obveščanje javnosti v primeru izrednih razmer, referendumov, volitev itd.

Oddajanje, v celoti posvečeno samo določeni temi: predstavitvi kraja — vasi, interesne skupine; ekologiji, zgodovini (jubileji, obletnice); kulturi, zdravstvu, sociali, šolstvu, gospodarstvu itd.

Ekonomsko propagandni program

Redne EPP oddaje: režirane reklame, režirana obvestila, komercialna obvestila, nagradne uganke, gost marketing programa, oglasi.

Posebne EPP storitve: sponzoriranje govornih in glasbenih oddaj.

Izklop

Povabilo k naslednjemu poslušanju in preklap nazaj na enega od osrednjih programov.

Od ideje do realizacije je pot kratka, če veš, kaj potrebuješ...

Ideje o ribniškem radiu so tele že daljše obdobje, svojo osmiselnost pa so dobile v diplomski nalogi Javno obveščanje in informacijski sistem (S. Hafnar — FSPN, 1987). Odtlej je bilo že nekaj skupnih poskusov s Kočevjem za ustanovitev LRP, ki pa so se zaradi nepriljubljenosti za kompromise izjalovili. Eksperimentalno oddajanje radijskega programa v aprilu in maju 1990 s strani skupine ribniških zanesenjakov je v javnosti vzbudilo veliko odobravanja ter podporo s strani podjetij in posameznikov. Začelo se je tudi resnejše sodelovanje z RTV Slovenija, ki je bilo omogočeno s sklepom Izvršnega sveta SO Ribnica, da se za potrebe po obveščanju v občini Ribnica ustanovi LRP in pooblasti oseba za opravljanje pravnih poslov v zvezi z ustanavljanjem. Rezultat plodnega sodelovanja z ribniškim rojakom Nacetom Pugljem z Oddajnikov in zvez RTV S so:

1. IDEJNA ZASNOVA GRADBENE IN PROSTORSKE AKUSTIKE

Projekt predvideva dvojno pregradno steno za pregraditev podstrešnega prostora v Miklovi hiši na studijski del in režijo, studijsko okno, akustična vrata ter akustične obloge sten in stropa.

2. IDEJNI PROJEKT TEHNOLOŠKE OPREME RADIA RIBNICA

Projekt predvideva opremo spodnjega profesionalnega razreda priznanih proizvajalcev studijske tehnike, reportersko opremo, podstavke, ohišja in montažo opreme.

3. IDEJNI OSNUTEK ODDAJNIŠKEGA SISTEMA

Projekt predvideva UKV zvezo od Miklove hiše do oddajnika na Travnici gori in montažo oddajnika.

4. Glede na izkušnje, ki jih je pridobila iniciativna skupina za ustanovitev LRP Ribnica z eksperimentalnim oddajanjem in po ogledu podobnih LRP, je potrebno nabaviti še pisarniško opremo za delovanje redakcije (omare, mize, stoli, telefoni, PC), zagotoviti minimalen glasbeni fond (plošče, trakovi) in druga reprodukcijska sredstva.

... in koga potrebuješ ...

1. Radijska postaja lahko začne redno oddajati kolikortoliko kvaliteten program z vsaj dvema redno zaposlenima delavcema, in sicer gl. in odgovornim urednikom-novinarjem, ter tehnikom-glasbenim redaktorjem.

2. Pri ustvarjanju programa so nepogrešljivi honorarni sodelavci: producent-komercialist, napovedovalci in dopisniki, pomožni tehniki, tajnica režije.

3. Pri rednem delovanju radia se troši pisarniški material, električna energija, do-

kupujejo trakovi in izpopolnjuje glasbeni fond, nastajajo telefonski, poštni in drugi stroški, plačujejo se avtorske pravice, vzdržuje oprema itd.

... kje dobiti ...

Ker je oddajniški sistem infrastruktura, ki je trajno instalirana na območju občine in je temeljni del radijske postaje, dedelitev frekvence pa celo v pristojnosti zveznega komiteja za promet in mednarodnega sporazuma, sredstva za oddajniški sistem praviloma zagotavljajo pri LRP občine iz proračunskih sredstev.

Tehnologijo za opremo studia praviloma nabavijo zainteresirana podjetja na območju delovanja LRP in predstavljajo nepovratno investicijo v radijsko podjetje.

Zaželeno je, da se tudi stroški za adaptacijo in akustično opremo studia zagotovijo kot nepovratna sredstva zainteresiranih podjetij. Investicije, ki jih ni mogoče pokriti z nepovratnimi sredstvi, je sicer mogoče pokrivati z vnaprejšnjim zakupom EPP programa, vendar to pomeni, da se precej zmanjša dotok sredstev iz redne komercialne dejavnosti radia.

... in kako zaslužiti ...

Izračuni in ocene, napravljene po nasvetih podobnih LRP, kažejo, da bi bilo ob rednem delovanju uveljavljenega radia mogoče pokriti večino stroškov iz komercialne dejavnosti. LRP po Sloveniji kljub temu dobivajo iz proračunov med 30 in 40% potrebnih sredstev, s katerim se preprečuje komercializacija programa čez vsako mero in zagotavljajo potrebne informacije o delovanju skupščine in njenih organov.

Glede na to, da bi LRP Radio Ribnica v začetnem obdobju lahko zagotovila le 4 x tedensko oddajanje programa (trikrat tedensko med 16. in 19. uro ter ob nedeljah med 10. in 14. uro) in glede na to, da bi potrebovali določen čas za pridobitev zaupanja med oglaševalci, so možnosti za komercialno delovanje v začetnem obdobju še dodatno omenjene.

Da bi vsaj v drugi polovici naslednjega leta pretežni del ribniške občine z bližnjo okolico le dobil kvaliteten lokalni radijski program Radia Ribnica, je potrebno čimprej:

1. zagotoviti namenska sredstva v občinskem proračunu za investicijo in sofinanciranje programa za leto 1991.

2. zagotoviti nepovratna sredstva za investicijo s strani zainteresiranih podjetij, obrtnikov in posameznikov.

3. zagotoviti druga zagonska sredstva v obliki zakupa komercialnega programa.

Celoten projekt LRP Radio Ribnica potrebuje za realizacijo po predračunih okrog 200.000 DEM, pri čemer dobra tretjina odpade na studijsko tehniko, tretjina na oddajniško tehniko, ostalo pa na akustično opremo studia in opremo redakcije.

Stane Hafnar

Miklova hiša: trenutno se za obnovljeno fasado za zaprtimi polkni zamenjuje nestrokovno položen parket, v Gallusovem letu 1991 pa naj bi spodaj ponovno zaživela galerija, v prvo nadstropje se bo vselila knjižnica, podstrešje pa naj bi si delili radiji z vsemi zainteresiranimi za klubske kulturne dejavnosti. Kaj pa se bo dogajalo v kleti, prepuščamo vaši domisljiji. (foto Mohar)

SOLIDARNOST

PRIJATELJA SPOZNAŠ V NESREČI

Praznik vseh svetih 1990. Na dan, ko so naše misli pri vseh, ki smo jih poznali, imeli radi in se jih spominjali, se je začela tragedija opustošenja, kakršna se menda le redko zgodi. Vesti, katere so prihajale iz radia, slike prikazane na TV so nas prepričale o katastrofi neverjetnih razsežnosti. Po nekaj dneh nenehnih nalivov se je pokazalo razdejanje, ki ga je napravilo deževje na Tominskem, Idrijskem, Koroškem, škojeloškem, v Savinjski dolini in še drugje. V hribovskih predelih trganje plazov, v dolinah poplave. Poškodovane ceste, železniške proge, poškodovana ostala infrastruktura, zalite kleti in stanovanjske stavbe, ponekod porušene hiše in gospodarska poslopja so bile slike, ki so se venomer ponavljale.

Pomoč se je organizirala hitro in kot vedno se je pokazala solidarnost s prizadetimi. Pomoč za prizadete se je začela zbirati na različnih ravneh in v okviru različnih organizacij. Z zbiranjem pomoči za prizadete se je vključila tudi SKZ-podružnica Ribnica skupno z M-KZ Ribnica. Tako je upravni odbor SKZ-podružnica Ribnica v sodelovanju z združenim svetom pri M-KZ Ribnica sprejel odločitev, da izvede akcijo zbiranja finančnih sredstev za poplavljenno območje.

proizvajalci mleka bi se odpovedali enodnevnemu zaslužku oziroma bi prispevali po lastnih zmognostih tudi SKZ-podružnica Ribnica in M-KZ se vključita v akcijo z lastnimi sredstvi.

Izbrana sredstva se izročijo prizadetim na območju Zgornjesavinjske doline Mozirje zbrana sredstva se izročijo osebo-

no. Na koncu akcije smo zbrali 100.000,00 din finančne pomoči, in sicer:

60.000,00 din kmetje in delavci 40.000,00 din SKZ podružnica Ribnica, M-KZ Ribnica in Hranilno kreditna služba Ribnica

Ker so pokazali kmetje izredno solidarnost pri naši akciji, si vsekakor zaslužijo, da napišemo, kateri so to:

Tanko Anton, Zapotok, Klun Franc, Ribnica, Grebenc Stane, Jurjevica, Lovšin Albina, Ribnica, Čampa Ivan, Zapotok, Bokan Jože, duhovnik na Gori, Arko Milka, Nemška vas, Tekavec Marija, Hrvaca, Kljun Jože, Pusti hrib, Marolt Jože, Pusti hrib, Rigler Jože, Praproče, Grebenc Ciril, Grebenje, Krže, Zadniki, Vesel, Sinovica, Mestek, Pugled, Dolšak Jože, Vintarji, Škulj, Krneč, Lovšin Janez, Zapotok, Tako Marija, Nemška vas, Andoljšek Franc, Jurjevica, Rus Jože, Nemška vas, Čampa Janez, Slatnik, Nosan Franc, Gorenjska c., Tomšič Anton, Dol. podp., Debeljak Marija, Dol. pod., Andoljšek Jože, Goriča vas, Lesar Stane, Breže, Rigler Janez, Škrjanik, Česarek Franc, Nemška vas, Česarek Vida, Nemška vas, Klun Janez, Nemška vas, Kaplan Franc, Rakitnica, Pahulje Angela, Rakitnica, Knavs Janez, Gorenja vas, Hočevar Anton, Jurjevica, Pintar Ivan, Slatnik, Arko, Zapotok, Gornik Ivana, Kot,

Ob izročitvi denarne pomoči Antonu Plescu

Indihar Štefan, Bukovica, Bevka Jože, Breže, Adamič Janez, Vel. Poljane, Klun Matija, Bukovica, Lovšin Alojz, Gor. cesta, Tanko Ivana, Nemška vas, Novak Jože, Bukovec, Malkovič Pavla, Ribnica, Šmalc Franciška, Dol. Lazi, Gornik Darja, Bukovica, Andoljšek Alojz, Vel. Poljane, Drobnič Anton, Vel. Poljane, Gruden Neža, Sajevec, Ambrožič Štefan, Vel. Poljane, Jaklič Franc, Sajevec, Rus Ana, Dol. Lazi, Šilc Malči, Breg, Lovšin Jože, Breže, Novak Matija, Vel. Poljane, Vilevald Ana, Vel. Poljane, Pajnič Branko, Bukovica, Osvald Marija, Jurjevica, Zidar Anton, Sušje, Ivanc Jože, Vel. Poljane, Lovšin Milena, Gor. vas, Lovšin Marija, Hrovača, Čampa Ivana, Prigorica, Zobec Milka, Prigorica, Česarek Stane, Breg, Perovšek Anton, Hudi konec, Oblak Alojz, Graben, Čampa Anica, Zapotok, Mihelič Ana, Kot, Prijatelj Janez, Vrh, Čampa Francka, Sušje, Lovšin Tončka, Gor. vas, Česarek Marija, Nemška vas, Šobar Ivana, Nemška vas, Gorše Ivanka, Kot, Štupica Marija, Nemška vas, Prelesnik Janez, Goriča vas, Kožar Marija, Kot, Petek Anica, Otavice, Košir Ivan, Slatnik, Bojc Marija, Otavice, Klavs Franc, Jurjevica,

Trdan Polde, Sušje, Boh Marija, Dol. Lazi, Pirc Ivan, Zadniki, Petrič Ana, Zadniki, Lovšin Janez, Zadniki, Žitnik Stanko, Junče, Lovšin Franc, Gešpinovo, Marolt Janez, Junče, Ivančič Minka, Krneč, Gorjup Janez, Andol, Perovšek Pepca, Marolče, Modic Milka, Brinovšica, Lovšin Marija, Slatnik, Marolt Marija, Dol. Podpoljane, Česarek Alojz, Nemška vas, Lovšin Janez, Breže, Levstek Marija, Vel. Poljane, Nosan Emil, Sajevec, Mihelič Franciška, Sajevec, Šilc Jože, Sajevec, Lesar Ludvik, Breže, Petrlin Janez, Škrajnik, Klun Ana, Sajevec, Klun Alojz, Sajevec, Oražem Albina, Bukovica, Tanko Hilda, Bukovica, Zobec Alojz, Dane, Lesar Matija, Ribnica, Pucelj Jože, Breže, Čampa Franc, Nemška vas, Lovšin Neža, Dol. Lazi, Rigler Neža, Breg, Marolt Jože, Gor. Podpoljane, Ambrožič Marija, Hrovača, Levstek Franciška, Breg, Gorjup Anton, Gor. Podpoljane, Zbačnik Marija, Sajevec, Kozina Janez, Zlebič, Pertot Ivanka, Slatnik, Čampa Jože, Breže, Mate Janez, Dol. Podpoljane, Dejak Franciška, Blata, Merhar Vinko, Prigorica, Primožič Matevž, Praproče, Petrič Franc, Vintarji, Adamič Alojz, Andol,

Lovšin Marija, Zapotok, Zobec Liljana, Goriča vas, Prijatelj Marija, Vel. Polj., Kožar Dana, Sušje, Marolt Slava, Gor. c., Šmalc Marija, Nemška vas, Česarek, Nemška vas, Ozvald Franc, Jurjevica, Lovšin Anica, Sušje, Petek Roza, Hrovača, Joras Anton, Ribnica, Ilc Polde, Breg, Bolha Janez, Goriča vas, Lovšin Alojz, Jurjevica, Petrlin Ludvik, Vel. Poljane, Klun Stane, Nemška vas, Modic Franc, sv. Gregor, Modic Mirko, Marolče, Levstik Franc, Zadniki, Grebenc Filip, Maršiči, Perovšek Pavla, Sv. Gregor, Modic Anton, Marolče,

Petrič Franc, Perovo, Marolt Jože, Levstiki, Zidar Pepca, Marolče, Levstik Marija, Brinovšica, Adamič Alojz, Hudi konec, Levstik Jože, Hudi konec, Perovšek Ančka, Krneč, Gorjup Ana, Marolče, Adamič Alojz, Črni potok, Indihar Jakob, Črni potok, Adamič Jernej, Črnc, Perovšek Franc, Sv. Gregor, Levstik Anica, Sv. Gregor, Drobnič Olga, Graben, Trhlen Adolf, Hudi konec, Virant Anton, Prijatelj Mirko, Maršiči, Pintar Anton, Vinice, Vinter Janez, Vintarji, Marn Alojz, Jurjevica, Proizvajalci mleka na območju Loškega potoka,

Belaj Jože, Sajevec, Tanko Janez, Hrovača, Vidervol Kristina, Otavice, Klun Franc, Sajevec, Rigler Franciška, Gor. Podp. Lesar Franc, Breže, Lovšin Jože, Sušje, Prijatelj Stanka, Vinice, Peček Franc, Petrinci, Mohr Justina, Kržeti, Bačnik Anton, Janeži, Krže Franc, Kržeti, Modic Jože, Betonovo, Krže Jože, Kračali, Krže Mirko, Betonovo, Knavs Jože, Petrinci, Mestek Ivanka, Kračali, Lavrič Ivana, Petrinci, Vesel Matija, Kračali, Lesar Anton, Jurjevica, Lunder Domin, Finkovo, Lovšin, Sušje, Kozina Fortunat, Sušje, Novak Marija, Vel. Poljane, Zajc Alojz, Žimarice, Vesel Marija, Podklanec, Lavrič Franc, Podklanec, Brinšek Lado, Zamoste, Lovšin Alojz, Žimarice, Stare Milka, Sodražica, Klun Mirko, Zamostec, Samsa Jožefa, Podklanec, Kromar Jakob, Prigorica, Indihar Štefan, Bukovica, Klun Marija, Breže, Opeka Andrej, Sajevec, Zidar Marjeta, Breže, Lovšin Janez, Goriča vas, Mestek Jože, Janeži, Gornik Matija, Kržeti, Dejak Brane, Dolenji Lazi, Pakiž Francka, Jurjevica, Lovšin Ivana, Goriča vas,

Gornik Ivan, Jurjevica, Zabukovec Jože, Hudi konec, Marolt Janez, Marolče, Belaj Anton, Črni potok, Drobnič Ivan, Vintarji, Levstik Alojz, Črnc, Brinšek Marija, Sv. Gregor, Kožar Julijana, Sinovica, Oblak Ciril, Sinovica, Štupica Marija, Sinovica, Turk Jože, Črnc, Rigler Ana, Praproče, Oblak Franc, Maršiči, Vesel Anica, Breže, Omerza Jožefa, Rakitnica, Mrhar Milka, Prigorica, Šilc Marica, Breže, Tanko Rezka, Zlebič, Dejak Jože, Dol. Lazi, Ogrinc Draga, Sušje, Andoljšek Filip, Vel. Poljane, Vesel Anica, Breže, Arko Ivan, Kot, Šilc Marija, Jurjevica, Stanko Gruden, Zlati rep, Hočevar Franc, Rakitnica, Arko Franc, Petrinci, Lavrič Janez, Kržeti, Debeljak Jože, Kračali, Car Julka, Kržeti, Arko Janez, Kračali, Debevc Jože, Janeži, Lunder Alojz, Kračali, Krže Fani, Kračali, Gornik Anton, Kračali, Arko Anton, Kržeti, Kozina Jože, Jurjevica, Ilc, Goriča vas, Pirnat Antonija, Vel. Poljane, Čampa Janez, Otavice, Mihelič Jože, Kot, Košir Marija, Globel, Arko Marija, Zapotok, Mihelič Franja, Podklanec, Lovšin Ivan, Vinice, Belaj Jože, Žimarice, Levstek Magda, Sodražica, Gomilar Marija, Sodražica, Pirc Marija, Žimarice, Zajc Ivana, Podklanec, Oražem Stane, Prigorica, Mrhar Pavel, Jurjevica, Ilc Marta, Goriča vas, Pogorelec Marija, Goriča vas, Petrlin Ludvik, Slatnik, Gornik Kristina, Janeži, Krže Franc, Petrinci, Zgonc, Šilc, Gorenj, Gora, Zidar Jože, Breže, Perovšek Albina, Jurjevica, Šega Marija, Goriča vas, Petrlin Franc, Slatnik, Bambič Ana, Goriča vas, Lovšin Marija, Jurjevica, Konsterle Polde, Breg, Debeljak Janko, Mali log, Košmrlj Jože, Podklanec, Rigler Pavla, Breg, Šega Janez, Sajevec.

Stike smo navezali z Zgornjesavinjsko kmetijsko zadrugo v Mozirju in z

odborom SKZ na tem območju, kateri so bili zadolženi za organizacijo razdelitve pomoči.

Zbrana sredstva smo 12. 12. 1990 odnesli v Zgornjesavinjsko dolino v občino Mozirje, in sicer predsednik SKZ podružnica Ribnica g. Lesar Marija, direktor M-KZ Ribnica g. Pirc Mirko in Marn Alojz. V Mozirju so nas pričakali predstavniki Zgornjesavinjske KZ g. Plaznik Lojze in predstavnik SKZ za območje Ljubnega g. Oskar Slatinšek.

Na predlog g. Plaznika in g. Slatinška smo se odločili, da sredstva podarimo dvema prizadetima kmetijama, in sicer vsaki po 50.000,00 din.

Najprej smo se ustavili na kmetiji g. Plesec Antona iz vasi Ter. Na kmetiji so štiri družinski člani. Kmetija meri 23 ha od tega je 8 ha kmetijskih površin. V hlevu je 9 stojišč za krave molznice, ostalo je prostor za mlado govedo. Na tej kmetiji je voda odnesla most, katerega so uporabljali za dostop do gospodarskega poslopja, uničena je pot, porušena pa je tudi polovica gospodarskega poslopja. Del, ki je bil lansko leto obnovljen in v katerem je hlev, je ostal nepoškodovan, vendar nima dostopa. Živina je sedaj pri ostalih kmetih, ki imajo prostor in krmno. Pri tej kmetiji bodo zgradili novo gospodarsko poslopje s hlevom in strojno lopo vendar na drugi lokaciji.

Druga kmetija, kjer smo izvršili finančno pomoč, je kmetija g. Zagožen Franja v Ljubnem. Kmetija je manjša, in sicer obsega 6 ha površin. Ukvarja se s proizvodnjo mleka in rejo telic. Na tej kmetiji so ravno tako štiri družinski člani. Tu je Ljubnica prebila nasip in se usmerila naravnost na stanovanjsko hišo, katero je popolnoma podrla, tako, da so sedaj brez lastne strehe nad glavo.

Na mestu, kjer je stala stara hiša, bo lastnik v najkrajšem možnem času poskušal zgraditi novo hišo.

Oba prejemnika sredstev se iskreno zahvaljujeta vsem, ki so darovali denarna sredstva. Povedala sta, da bosta tudi z našo pomočjo hitreje in lažje prebrodila te hude trenutke in to nesrečo, katere je prizadela toliko ljudi.

Prav tako sta se zahvalila za dano pomoč g. Plaznik in g. Slatinšek in menila, da se je ob tej katastrofi, ki jih je prizadela v vsem svojem obsegu, izkazal rek »V nesreči spoznaš prijatelja«. Bojita pa se, da se prizadeti ne bodo mogli nikoli oddolžiti za podeljeno pomoč in izkazano solidarnost. Vsi pa smo izrazili upanje in se strinjali s tem, da kaj podobnega ne bi nikogar nikoli in nikjer več prizadelo in da taka pomoč ne bi bila nikoli več potrebna.

Na koncu se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem, tudi v imenu SKZ podružnice Ribnica in M-KZ Ribnica za izkazano solidarnost.

Alojz Marn

Ostanek hiše Franja Zagožna in temelji nove hiše. Voda je segala nad gornji rob spočnjega okenca.

Od leve proti desni: Lojze Plaznik, Mirko Pirc, Oskar Slatinšek in Matija Lesar

KRATKE DOMAČE

Leto 1991 v znamenju Gallusa

Prihajajoče leto bo potekalo v znamenju praznovanja 400-letnice smrti JAKOBA PETELINA-GALLUSA, enega največjih skladateljev, rojenega v Ribnici. Cvet ribniških pevcev pod vodstvom gospe Kogovškove že pripravlja njegovo MISSO KANONIKO za osrednjo proslavo v oktobru v ribniški cerkvi. Pripravlja se tudi spominjska publikacija fresk, ki so nastale v njegovem času, v okolici Ribnice. V praznovanje naj bi se vključila še dramska skupina, šolarji gimnaziji in tudi podjetja, ki bi GALLUSA lahko uporabila v marketinške namene. Priprave vodi poseben odbor, k praznovanju pa bo svoj prispevek dalo tudi Rešeto.

Voda v bazenu je neoporečna

Od začetka novembra je zopet odprt ribniški bazen. V dopoldanskem času potekajo tečaji plavanja za 3. in 4. razrede osnovnih šol iz vse občine, med 16. in 18. uro popoldne pa je razen ponedeljka odprt za rekreacijsko plavanje. Skozi tečaje bo šlo okrog 450 otrok, ki se bodo v bazenu predvdoma lahko namakali tudi med novoletnimi počitnicami vsak dan dopoldne in popoldne. Voda v bazenu je kljub govoricam o raznih vnetjih bakterio- loško in kemično čista, kar potrjujejo analize Zavoda za socialno medicino in higieno dela.

Šola zaključuje prvo redovalno konferenco

V zadnjem Rešetu smo pisali o novostih v novem šolskem letu, pri tem pa smo se nekoliko nejasno izrazili o tem, kako bo z učenjem jezikov, ko bo eksperimentalna skupina sedanjih tretješolcev prišla v peti razred. Ponovno smo se pozanimali in pri tem izvedeli, da bo prvi jezik še naprej ostal nemški, učenci od 5. do 8. razreda pa se bodo ob nemščini lahko odločili še za angleški

jezik kot drugi jezik.

Pred božično-novoletnimi prazniki se izteka I. redovalna konferenca, zadnje dni pa bodo učenci raziskovali praznične običaje od pesmi, folklorne do jedi in izdelovanja okrasov. Dekleta se bodo seznanila tudi s skrivnostmi ličnega pridobljenega znanja pa bodo lahko razkazale na petkovem novoletnem praznovanju.

Drugi ribniški božično-novoletni sejem

Kot kaže, bo postal letos božično-novoletni sejem že tradicionalen. Led so nekateri najbolj vztrajni zanesenjaki prebili v lanskem deževnem decembru, ki pa se tudi letos ne bojijo ne moče ne mraza. Na pobudo trgovcev v organizaciji Obrtnega združenja Ribnica bo 21. decembra na parkirišču pred poslopjem Obrtnega združenja zrastel šo-

tor, pod njim pa stojnice s pestro ponudbo raznega blaga od tekstila do papirne galanterije. Poskrbljeno bo tudi za topla kapljica in prehrano, organizatorji pa obljubljajo glasbene goste, obisk božička in dedka Mrza. Da bo vse skupaj že na daleč slišati, pa bo poskrbela ekipa Radia Ribnica.

ZAHVALA

SOSEDOM IN VAŠČANOM
IZ JURJEVICE SE ISKRENO
ZAHVALJUJE ZA POMOČ
OB NARAVNI NESREČI

DRUŽINA ARKO
JURJEVICA 26

KULTURA

Še o knjižnici

Prazniki so bili. Med prazniki se ljudje (če se že drugače ne) radi običčemo. Da ubijemo čas. In tako je naneslo, da je bilo v našem stanovanju kar naenkrat dvanajst odraslih in šest otrok. Stolor pa samo šest. Ker gostoljubje ne pozna plitvega žepa in majhnih stanovanj, sem zadevo rešila s sosedovimi stoli. Takoj ko obiskovalci odidejo, jih vrnemo, sem rekla. Sosedovi pa, da se bodo za ta čas že na kavču stisnili (dober izgovor za stiskanje na kavču). In mi smo se udobno parkirali vsak na svojo rit in svoj stol. Do dveh ponoči. Zjutraj smo pa spali. Do enjastih. Potem smo šli pa mi drugim težiti. Na obisk. Stole smo pustili doma. Drugi dan pa v službo. Stoli pa še vedno pri nas. En teden jih nisem imela časa vrniti. Dokler se sosedovi niso naveličali stiskanja na kavču (kriza, če se človek tega naveliča) in so vljudno pozvonili in poprosili, če bi lahko dobili svoje stole nazaj. S kislim obrazom in smo jim jih vrnili, češ, težijo. In so jih odnesli. Oni. Svoje stole... Mi smo jih pa obirali, ko so odšli. Kako je svet dandanes škrt! Kaj ne morejo malo počakati? Človek še sapa ne more zajeti.

Toliko za uvod. Če boste prebrali še jedro, boste že vedeli, zakaj sem povedala tole zgodbo.

Sedaj pa res o knjižnici. Veliko bralcev je v zadnjem času dobilo opomine. Ker imajo (imate) knjige že nekaj mesecev, nekateri celo nekaj let doma. Knjižnično gradivo pa se lahko izposoja samo za določen čas. Zato, da je potem še drugim na razpolago. Ta čas je prdpisan za vse knjižnice v Sloveniji enako, to ni samo naša kaprica. Kakšna so pravila za izposojajo, bom v tem članku natančno opisala. Še prej pa bi želela povedati tole: bojim se, da bi z redom, ki ga sedaj uvajamo v knjižnično poslovanje, še tisto malo obiskovalcev odvrnili od nje. Zato vas prosim, poskušajte razumeti. Knjižnica lahko dobro dela samo tedaj, če je urejena. Urejena mora biti pa na vseh nivojih: od člankih izkaznic, ki jih mora imeti vsak bralec, pa do urejenih katalogov, kjer lahko bralec sam najde iskano knjigo. Omenjenega reda največ pade na nas. Zelo se bomo potrudili, da vam bomo ponudili čim bolj urejeno knjižnico. Da se boste z lahkoto znašli in radi prišli k nam. Žal pa moramo začeti pri izposoji, torej pri bralcih. Torej, kje nas čevlji žuli?

Prvič: večina bralcev si je knjige izposojala kar brez izkaznice. Za vašo in našo evidenco o številu izposojenih knjig, o članarini in zamudnini je izkaznica nepogrešljiva. Vsak bralec mora imeti svojo izkaznico. V večini knjižnic brez izkaznice knjig sploh ne posodijo. Mi zaenkrat ne bomo še tako kruti. Sčasoma pa tudi. Če izkaznico izgubite, vam damo novo, vendar je potrebno zanj nekaj plačati.

Drugič: članarina. Ta je lahko družinska, če je iz ene družine več bralcev. Nosilec družinske članarine je lahko le tisti, ki je zaposlen. (Primer: mama plača družinsko članarino, na katero si lahko knjige izposojajo mama, ata, sin in hči). Članarino pa lahko plačuje tudi vsak bralec posebej. Koliko bo članarina znašala za leto 1991, bomo napisali na vidnem

mestu v knjižnici. (Mimogrede: kar se članarine tiče, je vladal do sedaj v knjižnici velik nered. Veliko je bralcev, ki za leto 1990 članarine še sploh niso plačali. Pa tudi zahtevali je ne bomo za nazaj. Le za naprej bo malo drugače).

Tretjič: rok izposoje. Leposlovje ima bralec lahko 2 tedna, strokovno literaturo pa štiri tedne. Rok izposoje lahko enkrat podaljšate (brezplačno). Če pa tudi v tem času ne uspete predelati izposojenega gradiva, lahko sicer rok izposoje spet podaljšate, vendar sedaj to nekaj stane. In kaj, če niste podaljšali izposoje, pa je knjiga pri vas že ohoho dolgo? Potem plačate zamudnino. Za vsak dan za vsako knjigo določeno vsoto. (Nekateri pravijo, kupi si psa, če hočeš biti zdrav. Razlaga: ker moraš vsak dan z njim na sprehod. Jaz pa pravim, da je to pretiravanje, in da se raje vpiši v knjižnico. Ni treba tako pogosto na sprehod. Ravno prav za dobro počutje).

Četrtič: enciklopedij in leksikonov ne izposojamo na dom. Prav tako ne zadnjih števk časopisov in revij, vse stare številke pa lahko prepirate doma. S slovarji je pa takole. Če imamo le en izvod določenega slovarja, si lahko pomagata z njim le v knjižničnih prostorih. Če pa je izvodov več, jih izposojamo na dom tako kot strokovno literaturo.

Pri koncu smo. Pa ne še čisto. Še nekaj bi povedala. Zgoraj sem omenila časopise in revije. Imamo jih že in še več jih bomo imeli. Sedaj so na razpolago naslednji naslovi: Delo, Demokracija, Moj mikro, Radar, Naš dom, Naša žena, Kurirček, Proteus, Ciciban, Sodobna pedagogika, Otrok in družina, Ognjišče, Sodobnost, Prosvetni delavec, Tribuna, Moj mali svet, Delavska enotnost, Dolenjski list in nekatere angleške ter nemške revije za otroke. V začetku naslednje leta bomo začeli dobivati še Burdo, Neue Mode, Stern, Spielen und lernen in Das Beste. Pa še veliko drugih. Pridete, vzamete, sedete v fotelj in berete lahko vsak dan do sedme ure zvečer. Ali pa vsako soboto dopoldne.

Upam, da vas nisem čisto zamorila. In s težačenjem — to smete, tega ne smete — priskutila obisk v knjižnici. Res bi vam radi ponudili dobro knjižnico. Vendar samo z vašo pomočjo.

KNJIŽNE NOVOSTI

Če imate radi kmečke povesti, boste segli po knjigi Janeza Javorja **KDO ME SILI TEBE LJUBIT**. Roman je obetavna pripoved o muhastem življenju. Idilo, tragedijo in spravljenost s svetom najdemo v njej. Ob vsem današnjem hrupu deluje kar nekako pomirjujoče.

Ljubitelji Victorije Holt bodo veselili še enega njenega romana z naslovom **GOSPA KAČA**.

Reportaže o potovanjih po Evropi, Afriki, Aziji, Avstraliji in Srednji Ameriki so zbrane v knjigi Vladimirja Janežiča **TA NORI SVET**. V fotelju in copatih na prijeten način sreču-

jemo beli svet. V drobni pesniški zbirki z naslovom **RAZVRATNE MUZE** je zbrana francoska erotična poezija. Če boste razumeli tovrstno ustvarjanje kot svobodo erotike in svobodo poezije, se boste kraljevsko zabavali. Ob »pretežno veselih zgodbah iz prvega leta po veliki vojni« Milosa Mišelna z naslovom **KAKO SE JE NAŠA DOLINA PRIVADILA SVOBODI** se boste sproščeno nahajljali.

Za malo bolj zahtevne je tu knjiga **FRANC JOŽEF**, ki jo je napisal Jean-Paul Bled. Ob življenjepis avstrijskega cesarja bomo spoznali tudi doberšen del naše preteklosti.

Ste vedeli, da je Leonardo da Vinci pisal in zbiral basni in legende? Jaz tudi ne. Basni, ki so izšle pod njegovim imenom, so bogato ilustrirane, polne resnic, o katerih se je kdaj pa kdaj vredno pogovoriti. Knjiga je primerna za petošolce in šestšolce. Pa tudi drugim ni prepovedana.

In še za najmlajše **NEBESNO GLEDALIŠČE** Borisa A. Novaka. S pesmicami in notami zanje. In z lepo zgodbo o oblaku, ki...

In še Walt Disney. **BAMBI**. S tistimi ilustracijami, za katere sicer pravijo, da pačijo realni svet, pa vendar so tako lepe in vsakega otroka očarajo.

In še ena knjiga. Jerome D. Salinger: **VARUH MLADE RŽI**. Literarni biser. Pa naj sam govori.

Knjižnica je odprta za bralce vsak dan od 17. do 19. ure in vsako soboto od 8. do 12. ure. Če ne morete ob teh urah obiskati knjižnice, pridete lahko seveda tudi dopoldne ali kadar hočete. Vendar se, prosim, kolikor se da, držite navedenega časa. Takšen delovni čas bo trajal samo toliko časa, da uredimo knjižnico.

Upam, da sem nekatere stvari pojasnila, če pa ne, se o njih lahko pogovorimo v knjižnici. Vljudno vabljeni in dobrodošli.

Vesna Postrak

Brevi manu

Ko mi nekoč poteče potni list za ta prečuden, neizsanjan svet, bom v družbi ogrcev in glist, spet nič med dvema ničema razpet na smrt, ki spanje je brez sanj, v njem čas in prostor nista meja, kjer ni zablod in ne iskanj in je dokončno potešena žeja

po razodetju smisla in resnice, da bi se našel in pobral, doumel dvorezni meč pravice in kar je dvom napol spoznal: da smo narcisoidna žepna bitja, ki le po ustih valjamo Boga, zato račun na večnost nima kritja, da pa je ženskost žene sen moža.

Da človek nežno v srcu ziba spomin na neki tih večer, a rad se nad prepadi giba in si z vojno dela mir; da smo iskrenih čustev lačni, čeprav to malokdo prizna, ker smo zazrti vase, mlačni, premnog pred ciljem pot konča.

Da vsak se slednjič ujame v ljubezenske pasti srca in izgubi, kar vzame, nazaj pa pridobi, kar da; da so želje v neskladju s tem, kar ogledalo nam pokaže in vse, kar vem, je to, da sem nekdo, ki si z resnico laže!

Jože Kozina, Jurjevica 61

Novosti na področju združnega hranilništva

Zadružna HKS Ribnica obvešča vse svoje varčevalce in ostale občane o novih obrestnih merah za hranilne vloge, ki veljajo od 1. 12. 90 dalje.

doba vezave:	obr. mera
— hranilne vloge na vpogled	25%
— vezane vloge nad 3 mesece	27%
— vezane vloge nad 6 mesecev	28%
— vezane vloge nad 12 mesecev	29%
— vezane vloge nad 24 mesecev	30%
— vezane vloge nad 36 mesecev	31%

Za hranilne vloge na vpogled je obračun in pripis obresti vsake tri mesece!

Nekatere novosti v našem poslovanju:

1. Izplačevanje pokojnin preko HKS

Upokojenci in tudi tisti, ki se nameravajo v kratkem upokojiti in še ne vedo, kam bi prejeli svojo pokojnino, je pravi naslov HKS Ribnica, saj nudimo zelo visoke obresti za svoje varčevalce, zato se oglašite in uredite vse potrebno za prenos pokojnine na hranilno knjižico naše HKS.

2. Brezgotovinsko poslovanje za nakup v trgovinah zadruga Ribnica

Vse imetnike hranilnih knjižic obveščamo, da lahko brezgotovinsko poslujejo v naših trgovinah, saj pri nakupu izpolnijo dvizni listek in se s tem izognejo čakanju pred bančnimi okenci.

3. Opravljanje plačilnega prometa

Od 1. 1. 1991 bomo opravljali tudi plačilni promet, tako da bo vsak svoje obveznosti plačal na blagajni HKS Ribnica.

HKS Ribnica ni odprta samo za kmete kooperante, ampak za vse občane, zato se nam pridružite!

Dodatne informacije lahko dobite na sami blagajni HKS ali po telefonu na št. 862-131!

Pripravil:
Dejak Branko vodja HKS Ribnica

KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA

obvešča vse kmete in druge občane, da ima sprememljene telefonske številke, tako da nista več v uporabi naslednji telefonski številki:

861-030
861-031

Nova številka, na katero lahko pokličete pospeševalno službo, transport, suho robo, Hranilno kreditno službo in upravo, je

862-131

Trgovina ŽIMARICE

Z 90-letno tradicijo smelo vstopamo v leto 91. Vsem strankam in sovaščanom želimo srečne in vesele božične in novoletne praznike.

SPORT MIST

V novi trgovini za šport in prosti čas dobite:

- gorska kolesa BIANCHI (Italija) • drsalke, sanke, rolke • bunde, puhovke, jakne • puloverje, kape, rokavice • trenirke, copate: L. A. GEAR, ALL STAR, REEBOK • pulije MASER ali CAMPRI, drese
- vse za tenis: PRINCE, QM, KNEISSL • napenjanje loparjev, montažo vezi in popravilo smuč

Želimo vam vesele božične praznike in srečno novo leto 1991.

KOČEVJE, LJUBLJANSKA 9a, tel.: 851-983

Trgovina HANI

se priporoča svojim stalnim strankam in vsem krajanom tudi v letu

1991

in jim želi vesele božične in novoletne praznike.

ŠOLARČEK

Vrvarska 3, tel. 860-266

želi svojim malim in velikim obiskovalcem vesele praznike in jih obvešča, da je obogatil svojo praznično ponudbo.

Metka Klun

Cesta na Ugar 2

V pravkar odprti lični prodajalni vam nudimo pletenine, otroško konfekcijo, spodnje perilo, metrsko blago, za mrzle zimske dni pa tople volnene in sintetične odeje. V novem letu 1991 se priporočamo za obisk in želimo srečne in vesele božično-novoletne praznike.

NOVOLETNO PRAZNOVANJE SODRAŽICA (90 — 91) pod ogrevanim šotorom na rokometnem igrišču za šolo PROGRAM

1990

petek, 21. 12. — AGROPOP

sobota, 22. 12. — PREROD

petek, 28. 12. — JASMIN STAVROS Z
ANSAMBLOM

1990 — 91

silvestrovo, 31. 12. — SILVESTROVA-
NJE Z ANSAMBLOM LOJZETA
SLAKA IN FRANCEM PESTOTNIKOM
1991

torek, 1. 1. — POP DESIGN

V šotoru bo živo tudi med prireditvami.

Za prehrano na silvestrovanju bo poskrbela go-
stilna IZBER z bogatim carskim ruskim bifejem.
Prodaja rezervacij za silvestrovanje po ceni 325
din: Tobak Sodražica, Gostilna Izver, delikatesa
Zlati klas.

Obiščite nas. Deležni boste nepozabnega novolet-
nega vzdušja.

Balinarski klub Sodražica

NOVO V RIBNICI

audio • video

- POPRAVILO, SERVISIRANJE, MONTAŽA IN
NASTAVITVE TV sprejemnikov, radioaparatorov
videorekorderjev, anten SAT...
- KOMISIJSKA PRODAJA AUDIO-VIDEO

POSEBNA PONUDBA

- SATELITSKE ANTENE
(MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE)

- HIŠNE TELEFONSKE CENTRALE
(MOŽNOST PRIKLJUČITVE DO 5 ALI 10
TF POSTAJ TER POVEZAVA Z DOMOFONOM IN
ODPIRANJEM VHODNIH VRAT)

Čolnarska 1 • ☎ 861 825

NOVO V RIBNICI

Avtorje vseh že objavljenih prispevkov v
Rešetu naprošamo, da sporočijo številko svo-
jega bančnega računa na uredništvo Rešeta ali
po tel. 861-094 zaradi izplačila honorarja.
Hvala za razumevanje.

Uredništvo

REŠETO

REŠETO: Glasilo Skupščine občine Ribnica. Izhaja občasno v nakladi
3700 izvodov. Ureja začasni uredniški odbor v sestavi: Dragica Abrahams-
berg — predstavnik SO, Uroš Bregar, Stane Hafnar — urednik, Stane Kljun
— organizator, Miran Košmrlj — krajevne skupnosti, Helena Rosa in Moj-
ca Šifer. Lektor: Janez Debeljak. Oblikovanje in tehnično urejanje Drago
Pečenik. Naslov uredništva: SO Ribnica, Gorenjska c. 3. Priprava za tisk:
GRAFIKA Novo mesto. Tisk: Tiskarna ljudske pravice Ljubljana.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

ŠPORTNI CENTER RIBNICA
29. 12. 1990 ob 17. uri
predprodaja vstopnic: TVD Partizan, Športni center

Vesele božične praznike
in srečno novo leto 1991
vam želi

Zamrzovalniki
Hladilniki
Pralni stroji
Električni štedilniki
Mali gospodinjski aparati

PETERLIN MARJAN servis MP

Dolščaki — Rob
telefon: 781-456

SPREJEM NAROČIL:
od 7. do 8. ure
in od 14. do 15. ure

Trgovina MATEJA

Prigorica, tel. 864-079

Z našo bogato ponudbo mešanega in komisijskega bla-
ga ter pestro ponudbo storitev od uokvirjanja slik, izdelo-
vanja žigov, svetlobnih napisov do graviranja se vam pri-
poročamo tudi v letu 1991.

Vesele božične in novoletne praznike!

Prodajalna Metka

Za Humcem 9, Dolenja vas, tel. 864-131

Če v tem zimskem času potrebujete nove škornje ali
čevlje ali pa bi radi toplo obuli otroke, boste lahko izbirali
med pestro ponudbo obutve iz uvoza. Priporočamo se
vam tudi v letu 1991 in vam želimo vesele božične in no-
voletne praznike.

ŽELVA

Trg Veljka Vlahoviča 8

še vedno šiva in bo tudi v prihajočem letu marljivo, poceni
in kvalitetno šivala bombažna oblačila za vaše otroke.
Vsem stalnim, občasnim in bodočim strankam želim vese-
le božične in novoletne praznike!

Aljoša Danica

Butik KAJA

Grič III/1

Pri nas vam bomo oblekli otoka v bundo, ki se nosi na
obe strani. Sešijemo mu tudi hlače, majčko, krilo — vse po
naročilu. Otoka lahko razveselite tudi z nakupom igrače
ali uporabne drobnarije, ki je tudi primerno darilo ob bo-
žičnih in novoletnih praznikih.

Srečno v leto 1991.

SREČNO NOVO
VAM ŽELI
IN SE VAM
S KONKURENČNIMI
CENAMI PRIPOROČA
ETP — Miklošič d.o.o.
Elektrotehnično podjetje

Avgust Miklošič

Opekarska c. 36, Ribnica

tel. (061) 862-021

telefaks (061) 862-021

- elektroinstalacija
- elektromehanika
- popravila manjših
gospodinjskih strojev
- računalniško vodenje po-
slovnih knjig za zasebna
podjetja

ZA RADIO RIBNICA V GALLUSOVEM LETU 1991

prednovoletna zabava z ansamblom

POP DESIGN

plesni program plesne skupine

DI

video program

bogati srečelov

sobota, 29. 12. 1990 v DC-16, Dolenja vas

Nagrade:

Riko, Inles, ITPP, Blagovnica Mercator, KVM,
PAN, Tekstilno podjetje Jurjevica, Bistro Slavin, Go-
stilna »Pri Cnetu«, Gostilna »Pri Pilderju«, Restavra-
cija Jelka, Cvetličarna Špela, Cvetličarna Požar, Fri-
zerski salon Danica, Frizerski salon Tomaž Šulentič,
Foto Mohar, Foto Toni, Videocenter Riba, Vide-
ocenter Micvin, Butik Kekec, Montaža in vzdrževa-
nje TT naprav Prehaj Tone, Svečarstvo Tanko Franc,
Avtobusni prevoznik Alojz Knafelj, Pristan, Zlata
Ribica, Zlati Klas, Mercator: obrtni material,
oprema, manufaktura, Špecerija Zimzelen, Trgovina
Mateja, Noli, Spominkarstvo Ribnica, poslovalnica
Kompas Ribnica, Kmetijska zadruga-Trgovina, Ka-
va Bar Kocka, Gostilna Pri Kapcu, Pakiž Janez in
Pakiž Jože Zamostec, Prijatelj Franc — Zamostec,
Šilc Anton — Zamostec, Lovšin Polde-Sodražica,
Zajc Ludvik — Sodražica, Vesel Franc — Sodražica,
Mohar — Loški potok, Oražem Janez — globel... in
še mnogi drugi darovalci lepih nagrad in storitev.

Z RADIOM RIBNICA

V NOVO LETO ZAGOTOVO NE BOSTE ŠLI PRAZNIH ROK!
VABLJENI!